

PF 2022

Rok prešiel ako voda

Aj Vám sa zdá, že čím sme starší, tým čas plynie akosi rýchlejšie? Keď sme boli deťmi, nevedeli sme sa dočkať, kedy prídu prázdniny, narodeniny alebo Vianoce. Deň v škole trval nekonečne dlho, domáce práce v sobotu nemali konca kraja, všetko sa nám vlieklo sľmačím tempom. Ako malí sme chceli, aby nás tí starší medzi seba brali ako seberovných. Náš mladistvý výzor sme rôznymi fintami robili starším, zúfalo sme pociťovali túžbu byť konečne dospelými. A keď sme dovŕšili vek, kedy sme sa zaradili medzi dospelých, zisťujeme, že čas neskutočne rýchlo letí, že týždeň prejde ako voda. A pritom hodina má a bude mať stále iba 60 minút. Zmenilo sa naše vnímanie času v závislosti od emócií, ktoré prežívame? Určite áno. Ale nebudem tu teraz rozoberať žiadnu teóriu o plynutí času, chcem len jednoducho povedať, že sme zas o rok starší, a tentoraz akosi rýchlejšie.

Nechcem Vás zaťažovať koronavírusom, viem, že všetci ho už máme plné zuby. Počujeme o ňom z médií, čítame na sociálnych sieťach rôzne statusy, internetom sa šíria rôzne argumenty, prečo sa očko-

vať a prečo sa neočkovať. Chcem Vás len poprosiť, nedajme sa zatiahnuť do agresívnych situácií, nehnevajme sa na seba kvôli rozdielnemu názoru, majme zdravý úsudok a rešpektujme sa navzájom. A chráňme si zdravie, pretože ho máme len jedno. A práve psychická pohoda s ním dokáže robiť divy. Aj keď tieň Covidu je cítiť všade a ovplyvňuje aj našu prácu na obecnom úrade.

Začiatok roka sa niesol v znamení nekonečnej zimy. No aj tak sa nám podarilo kúpiť na obecný úrad motorové vozidlo IVECO - vyklápač, potrebný na prevoz materiálu pri údržbových prácach v obci. Dovtedy sme na prevoz používali traktor, či klasické prepravné zariadenie „bogu“, čo bolo, samozrejme, dosť neefektívne. Jeho pomoc je neoceniteľná, čo môžu potvrdiť hlavne naši chlapi. A tým, že je vo výbornom technickom stave, môže absolvovať cesty aj mimo obec.

Dost času sme v tomto roku venovali aj Zmenám a doplnkom
Pokračovanie na 2. str.

Františkova huta v roku 2021

našu pozornosť. Od detstva sme tam chodievali hrať sa na schovávačky, či neskôr v puberte opekať špekáčky a kúpať sa v blízkom Studenom potoku.

Františkova huta – národná technická pamiatka postavená v rokoch 1836 až 1839, si istotne zaslúži

Čo sa udialo v materskej škole

priek tomu, že sa stále musíme riadiť rôznymi protipandemickými opatreniami, sme začiatok zvládli a väčšina novoprijatých detí si na denný režim, ktorým sa riadime, zvykla.

Ani sme nenašli, a deti navštevujú materskú školu už takmer štyri mesiace. Na-

DOBRÁ NOVINA

Tento rok sa uskutoční už 27. ročník, v minulom roku sa do koledovania zapojilo 4227 koledníkov v 803 mestách a obciach po celom Slovensku.

Tradičnú kolednícku akciu Dobrá novina organizuje eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí v spolupráci s katolíckymi farnosťami.

Rok prešiel ako voda

Pokračovanie z 1. str.

č.2 k platnému územnému plánu obce, ktoré sú potrebné v našom katastri pre ďalší rozvoj obce. Momentálne sa riešia námietky jednotlivých inštitúcií a fyzických osôb k zadaniu, ktoré schválilo obecné zastupiteľstvo. V Zmenách a doplnkoch č.2 sa napríklad nachádzajú návrhy na rozšírenie cintorína, zakreslenie ciest nad Lánmi a prepojenie komunikácií od bujarského mostíka po výjazd cesty za cintorínom, riešenie protipožiarnej nádrže pod Kráľovou, ďalej určíme územie na ďalšiu výstavbu, a to v časti Dolinka, a iné. Je to dlhodobý proces pripraviť a schváliť takýto dokument, ale ako sa hovorí, kde je vôľa, tam je cesta. A ja verím, že nebude dlho trvať a dokument bude schválený.

Stále pracujeme aj na Jednoduchých pozemkových úpravách v lokalitách Lány a Mlynisko. Tu ale musím skonštatovať prvý opak, ako pri predchádzajúcom dokumente, že nám to ide ako v lete na saniach. Otázka znie, prečo? Viacerí občania sa ma pýtajú, čo sa deje, čo tomu bráni. Prečo sa pomerne rýchlo zrealizovali JPÚ v okolitých dedinách, a v našej to ide tak pomaly? Odpovede sú jasné. Každý krok obce a každé rozhodnutie Okresný úrad v Námestove, ktorý je v tejto veci správnym orgánom, je napádané odvolaním sa jednotlivcov proti nemu. To znamená, kým prejde odvolací proces, je to dlhé obdobie, a tým sa nám naťahuje čas realizácie JPÚ. Pýtal som sa starostov okolitých obcí, či aj oni mali toľko písomných námietok voči jednotlivým rozhodnutiam. Všetci mi povedali, že nie, a ak niečo riešili, tak to bolo až pri rozdeľovaní jednotlivých stavebných pozemkov. Vždy sa ústne dohodli a jednotlivci nepodávali písomné odvolania na okresný úrad formou úradného dokumentu. Stretol som sa s názorom „veď tých nespokojných, čo sa stále odvolávajú, vyčleňte mimo obvod, keď so všetkým majú problém“. Trochu som sa pousmial, veru, bolo by to najlepšie, ale nejde to. Aj nespokojní odvolávajúci sa sú účastníkmi JPÚ a majú na takéto, poviem to trochu nadnesene, „maniere“ právo. Áno, majú, len tým brzdia rozvoj obce. A roky utekajú a spolu s nimi nám utekajú z obce aj mladí ľudia, ktorí, keby mali pozemok, tak postavili dom v našej dedine a nemuseli by hľadať bývanie inde. Je to smutné, ale aj toto prináša demokracia, lebo každý má právo, len o povinnostiach málokto hovorí. Niekde by ale mali byť hranice, veď žijeme v jednej obci, a malo by záležať na jej rozvoji všetkým občanom.

Obec vypracovala návrh umiestnenia miestnych komunikácií v obvode JPÚ a zvolala aj stretnutie s občanmi ohľadom tejto problematiky. Na tomto stretnutí sme predstavili plánované uloženie miestnych komunikácií v obvode a ich šírku. Podľa toho sme prepočítavali percentuálny záber z pozemkov vlastníkov. Bolo to úspešné stretnutie a páčilo sa mi, že sme komunikovali nielen o šírke jednotlivých ciest, či už o 10 m, 9 m alebo 8 m,

ale aj o ich umiestnení. Taktiež bolo účastníkom stretnutia pre porovnanie povedané, aké sú široké cesty v našej obci v jednotlivých lokalitách. Nech sami posúdia, akú šírku podľa prejazdnosti je potrebné zachovať, a sami si urobili obraz, aké široké by mali byť cesty v obvode JPÚ. Diskusia prebiehala v pokojnom duchu. Aj keď boli vyslovené nejaké nesúhlasy, ktoré sme si hneď vykonzultovali, nikto nepísal hneď odvolanie. Takto by to malo prebiehať a vtedy by sme sa posúvali vpred s pozemkovými úpravami rýchlejšie. Viem, že všetkým sa vyhovieť nedá, nie všetci budú spokojní, ale ak bude spokojná prevažná väčšina, čo verím, že bude, tak sme splnili cieľ JPÚ.

Obecný úrad sa naďalej venuje aj „neviditeľnej“ práci, a to je vysporadúvanie miestnych komunikácií a cintorína. S viacerými som sa stretol pri podpise zmluvy osobne a opäť vyslovujem veľké ĎAKUJEM všetkým, čo súhlasili a podpísali zmluvu, aby sme mohli pokračovať aj v tejto oblasti. Prečo píšem, že „neviditeľná“ práca? Jednoducho preto, že takúto robotu v obci nevidno. Nevidno, že sa pri vybavovaní podpisov s občanmi trávi veľké množstvo času. Nevidno, že nie každý človek má ten dar presviedčať ľudí, komunikovať s nimi, byť unavený z vysvetľovania a prezentovania. Nie je to výhovorka, len chcem, aby ste vedeli, že aj takáto je naša práca, ktorú vie ohodnotiť len ten, kto chodí vybavovať pozemky pre svoju potrebu.

Dovolím si adresovať jednu informáciu aj spoluobčanom v časti Pod Pálenicou. Energetika (SSE-D) ako investor rozšírenia NN siete v tejto časti obce momentálne vypracováva projektovú dokumentáciu pre vydanie stavebného povolenia. Podľa predbežnej informácie by sa malo začať s výstavbou elektrického vedenia v roku 2023. Preto prosím o trpezlivosť, veci sa riešia, len to chce čas.

Musím napísať, že ma v tomto roku veľmi potešila iniciatíva ochotných dobrovoľníkov nielen z Podbiela, ale aj zo susednej obce Nižná, podieľať sa na zveľadovaní našej technickej pamiatky Františkovej huty. V tejto etape prác ide predovšetkým o odstraňovanie náletových drevín, s čím pamiatkari súhlasili. Nejaký vážnejší zásah so zabezpečením stability alebo stavebné úpravy, či konzervácia huty podliehajú povoleniu nielen zo strany pamiatkového úradu, ale aj stavebného úradu. Na to je v prvom rade potrebná projektová dokumentácia, na ktorú žiadame Ministerstvo kultúry SR už druhýkrát o dotáciu. Ďakujem Martinovi Žuffovi, pracovníkovi Obecného úradu v Nižnej, a Jánovi Kubasovi ml. za všetky vykonané práce, zaniehanie a chuť ísť do toho. Ďakujem Obci Nižná, poľnohospodárskemu družstvu v Nižnej a Urbáru Podbiel za iniciatívnu pomoc, za pomoc ďakujem aj našim Staroslovanom, a aj ostatným, ktorí sa akokoľvek podieľali na prácach počas tohto roka. Práce, ktoré sa nestihli urobiť v tomto roku, plánujú naši dobrovoľníci zrealizovať na budúci rok, aby sa železiareň Františkova huta stala príťažlivejšia a lákavejšia pre všetkých návštevníkov nášho krásneho kraja.

Pred nami je nový rok 2022. Máme plány, máme predstavy, čo všetko by sme chceli urobiť. Samozrejme pokračovať vo výkupovaní pozemkov, pracovať na JPÚ a zmene územného plánu, a pevne verím, že konečne dokončíme požiarnu zbrojnicu a dáme do poriadku aj jej starú budovu a okolie. Práce je stále v našej obci dosť, len by sme mali začať držať pri rozvoji obce za jeden povraz a nie podsúvať si polená pod nohy, a pritom sa ironicky usmievať, ako sa nám nedarí. Preto Vám všetkým, vážení spoluobčania, zo srdca prajem požehnané sviatky lásky a pokoja. Prežite ich v kruhu svojich rodín čo najpokojejšie. Buďte spokojní aj s málom, majte vedľa seba ľudí, ktorých milujete a ďakujte Bohu, že môžete vidieť na ich tvárach radosť a pokoj. A želám si, aby sme sa v Novom roku stretli plní zdravia, radosti zo života a s novými predsavzatiami, ktoré sa v roku 2022 stanú aj skutočnosťou. *Slavomír Korčuška, starosta*

Františkova huta v roku 2021

Františkova huta – národná technická pamiatka postavená v rokoch 1836 až 1839, si istotne zaslúži našu pozornosť. Od detstva sme tam chodievali hrať sa na schovávačky, či neskôr v puberte opekať špekáčky a kúpať sa v blízkom Studenom potoku.

Teraz v dospelosti tam každoročne organizujeme hudobný festival Orava Alternative a bolo nám vždy ľúto, že sa o túto krásnu pamiatku nikto nestará.

Nakoľko Františkova huta od deväťdesiatych rokov (kedy tu naposledy bol výskum a snaha o záchranu pod vedením tábora Stromu života) chátra, rozhodli sme sa teda spoločne s Jánom Kubasom ml. o jej stabilizáciu a záchranu od náletových drevín.

Prvopočiatky neboli tak jednoduché, ako sa zdalo pri bežnej obhliadke. Keďže ide o technickú pamiatku, bolo nutné požiadať o povolenie majiteľa huty – Obec Podbiel, ale hlavne Krajský pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len KPÚ). Musím sa priznať, že komunikácia s Obcou Podbiel a KPÚ bola na vysokej úrovni, a o veľkej ochote. Pán starosta Obce Podbiel p. Slavomír Korčuška ako zástupcu majiteľa objektu Františkovej huty bol nadšený, že sa našla partia dobrovoľníkov a svojím podpisom potvrdil, že môžeme piliť a chemicky upravovať ich priestory. Po hlbko-

vej obhliadke priestorov sme zistili, že severné priestory huty a kuzne sú tak zarastené burinou, že budeme musieť požiadať o pomoc aj iné organizácie. Po oslovení riaditeľa Technických služieb obce Nižná pána Pavla Habovštiaka a pána starostu obce Nižná Ing. Jaroslava Rosinu sa začali diať veci... Do jedného dňa sme mali vykosený a zmulčovaný komplet celý areál a okolie huty od vysokej trávy, ktorá nám znemožňovala dostať

sa s technikou do hlbších miest severnej strany huty. Následne sme pristúpili k vypíľovaniu liesok a iných drevín, kde sme odhalili zadné steny a chemicky ošetrili murivo pred bujnením náletov. Pán riaditeľ PD Nižná pán Pavol Hruboš nám sponzorsky daroval chémiu na odstránenie a zabránenie rastu drevín a tráv. Taktiež odklonil kravičky od priestoru huty a prisľúbil, že sa tam už pásť nebudú.

Čistenie pokračovalo aj ďalšie dni, pri ktorom sme objavili základy múrov, ktoré smerujú na juhovýchod a severozápad za vysokou pecou. Nakoľko ich odhalenie by vyžadovalo hrubší zásah a hlavne povolenie KPÚ, keďže by išlo o zásah do terénu, rozhodli sme sa tieto časti neprístupniť minimálne do ďalšieho roka, kedy je v pláne ich prípadná sanácia a odhalenie.

Následne sme sa pustili do čistenia kuzne, ktorá sa nachádzala na ľavej strane od Františkovej huty. Z kuzne sa zachovali síce len základy, no jasne ukazujú, aký bol tento objekt masívny. Čistením a dedukovaním sme prišli aj na to, čo v budúcnosti odhaliť, aby bola huta atraktívnejšia pre turistov. Preto budeme aj naďalej pracovať na povoleniach možných výkopových prác.

Tento rok sme chceli odstrániť aj náletové dreviny po obvode vrchu budovy, ale kvôli časovej tiesni a počasiu sme sa zhodli, že budeme pokračovať na budúci rok. Zároveň plánujeme Františkovu hutu oplotiť (malý drevený kolový plot), ktorý zasponzorovala Obec Nižná a Urbár Podbiel. Pán Juraj Žuffa

– Urbár Nižná prisľúbil vysadenie peknej stromčekovej aleje popri ceste na hutu. Ak sa nám podarí a zoženieme sponzorov, tak by sme chceli zasanovať murivo na vrchole budovy a vykopať časť tunela, ktorým tiekol potok od pece ku kuzni. Ak to nespravíme, Františkova huta sa nám do pár rokov rozpadne, a to by bola obrovská škoda. Naším deťom budeme ukazovať už len fotky a rozprávať pekné spomienky.

Touto cestou by sme sa chceli poďakovať:

Dobrovoľníkom za nezištnú pomoc : Terézii Drozdovej, Soni Ujmiakovej, Erikovi Skácalovi, Lukášovi Šprlákovi, Denisovi Dedinskému, Tomášovi Štefanidesovi, Kristiánovi Furiakovi a členom spolku Staroslovania

Obci Nižná a Technickým službám obce Nižná – za masívnu technickú a personálnu podporu, bez ktorej by sme tam boli dodnes.

Michalovi Sitekovi – za finančnú a morálnu podporu

Urbáru Podbiel – za možnosť realizácie prác na ich pozemku a ich pomoc pri vypíľovaní

Obci Podbiel – za možnosť realizácie prác

KPÚ Žilina a Ružomberok – za povolenie a ochotu

A samozrejme aj tým, čo sa sľúbili a nakoniec neprišli, lebo aj ochota sa cení 😊

Autor: Martin Žuffa

Z obecného úradu

Daň z nehnuteľností na rok 2022

Obec Podbiel ako správca dane z nehnuteľností upozorňuje všetkých, ktorí sa v roku 2021 stali vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dane, že 01.01.2022 im vzniká daňová povinnosť (okrem prípadov stanovených zákonom) a sú povinní podať daňové priznanie na daň z nehnuteľností. Priznanie k dani z nehnuteľností je daňovník povinný podať príslušnému správcovi dane do 31. januára 2022 podľa stavu k 1. januáru zdaňovacieho obdobia.

Zároveň upozorňujeme všetkých, ktorí si doposiaľ túto povinnosť nesplnili ani za predchádzajúce zdaňovacie obdobia, aby tak bezodkladne urobili. Týka sa to predovšetkým pozemkov mimo zastavaného územia obce Podbiel, ktoré nemajú vlastníci, správcovia, nájomcovia alebo užívatelia priznané, čím porušujú zákon č.585/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. Upozorňujeme, že v nasledujúcich mesiacoch bude obecný úrad vyzývať daňovníkov, ktorých sa takáto povinnosť týka, na podanie si dodatočného daňového priznania.

Zimná údržba miestnych komunikácií

Upozorňujeme občanov na pretrvávajúce problémy so zimnou údržbou miestnych komunikácií a chodníkov. Ak budete nechávať

autá na kraji cesty v čase, keď bude pluh odhŕňať sneh, nebude možné pluhom cestu dobre vyčistiť. Taktiež prosíme o trpezlivosť s čistením chodníkov a posýpaním v čase padania snehu. Naši technickí pracovníci budú robiť všetko pre to, aby postupne vyčistili všetky časti obce.

Nová kompetencia obce

Od 01.mája 2021 nadobudol účinnosť zákon č. 146/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Zákomom sa rozšírila kompetencia obce realizovať porušenia pravidiel cestnej premávky na úseku zastavenia a státia vozidiel v rámci tzv. objektívnej zodpovednosti držiteľa vozidla. Obec má možnosť pokutovať držiteľa vozidla za porušenie jeho povinností a tak zabezpečiť, aby pri prevádzkovaní jeho motorového vozidla boli dodržiavané pravidlá cestnej premávky spočívajúce v zákaze zastavenia alebo státia vozidiel v územnej pôsobnosti obce.

Akcie v roku 2022

O organizovaní akcií a spôsobe ich uskutočňovania vzhľadom na opatrenia v priebehu roka 2022 Vás budeme včas informovať prostredníctvom miestneho rozhlasu a internetovej stránky obce.

HARMONOGRAM realizácie separovaného zberu plastov a skla z domácností platný od 01.01.2022 pre obec Podbiel

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Deň	27	24	24	28	26	23	28	25	22	27	24	22

HARMONOGRAM realizácie separovaného zberu papiera z domácností platný od 01.01.2022 pre obec Podbiel

30.06.2022
29.09.2022

HARMONOGRAM vývozu komunálneho odpadu z domácností platný od 01.01.2022 pre obec Podbiel

rok 2021	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December
nálepka žltá	10. 24.	07. 21.	07. 21.	04. 18.	02. 16. 30.	13. 27.	11. 25.	08. 22.	05. 19.	03. 17. 31.	14. 28.	12. 26.
nálepka modrá	24.	21.	21.	18.	16.	13.	11.	08.	05.	03. 31.	28.	26.

O čom rokovalo...

Na rokovaní obecného zastupiteľstva 30.júna boli hlavnou témou rokovania Zásady hospodárenia s majetkom obce Podbiel. Poslanci boli oboznámení aj so zmluvou o odbere BRKO spoločnosťou ESPIK Group s.r.o.

17.augusta poslanci schválili VZN č. 1/2021 o výške príspevku a spôsobe platby na čiastočnú úhradu nákladov v škole a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Podbiel a upravovali rozpočet obce na rok 2021.

21.septembra si poslanci vypočuli Správu hlavného kontrolóra obce Podbiel č. 3/2021 o výsledku kontroly, schválili prevod ďalších pozemkov pod cestou v Plese a na miestnom cintoríne, schválili zámer prevodu obecných pozemkov pre žiadateľov manželov Sitekovcov a pre firmu P-Parket s.r.o., Podbiel. A opäť sa upravoval obecný rozpočet na rok 2021.

Nateraz posledné rokovanie OZ sa konalo dňa 22.novembra. Okrem pravidelných informačných bodov bolo na progra-

me schvaľovanie Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ s MŠ Podbiel za šk.rok 2020-2021, starostovi obce a obecnému úradu bolo doporučené zaslať poslancom reálny stav výkupu pozemkov pod miestnymi komunikáciami v obci Podbiel a zvolať k tomu pracovné stretnutie. Bol schválený výkup pozemkov pod cestou v Plese od SBU obce Podbiel, p.s.. V ceste v Plese a na cintoríne schválili poslanci výkup podielov od Pavla Siteka. Ďalej predaj obecných pozemkov v prospech SBU obce Podbiel, p.s., pozemok sa predal aj žiadateľom manželom Sitekovcom a firme P-Parket s.r.o, Podbiel. Poslanci schvaľovali odmeny poslancom a komisiám obecného zastupiteľstva a odsúhlasili aj zámer prevodu obecných pozemkov pod bytovkou č.271 v prospech majiteľov bytov. Zastupiteľstvo zobralo na vedomie návrhy JUDr.Miroslava Bachynca, Marty Bachyncovej a JUDr.Slavomíra Bachynca na vysporiadanie pozemkov.

Ocú

Školský rok 2021/2022 v ZŠ

V tomto školskom roku ZŠ navštevuje 50 žiakov:
Spolu 50 žiakov / 20d. - 30ch. / z toho 5 žiaci sú integrovaní / 5 žiaci študujú v zahraničí.

1. ročník: 10 žiakov - tr. uč. Mgr. Júlia Paľová

2. ročník: 10 žiakov - tr. uč. Mgr. Eva Legínusová

3. ročník: 19 žiakov - tr. uč. PaedDr. Ľuboslava Iskrová

4. ročník: 11 žiakov - tr. uč. Mgr. Monika Záhorová

žiacov, že spolu s nami zvládajú všetky zmeny a opatrenia, ktoré sú aj nám oznamované vždy na poslednú chvíľu.

Vo svojom vzdelávacom programe sa zameriavame na rozvoj komunikatívnych kompetencií žiakov, čitateľskej a matematickej gramotnosti. Posilňujeme preto predmety slovenský jazyk, anglický jazyk a matematika. Zapojili sme sa aj do projektu Spolu múdrejší, ktorého cieľom je prostredníctvom doučovania v hodinách mimo vyučovania vytvárať podmienky na zlepšovanie vedomostí a zručností žiakov a vyrovňovanie rozdielov vo vedomostiach, ktoré spôsobila situácia súvisiaca s pandemiou.

Okrem výchovno-vyučovacieho procesu sme už pre žiakov školy zorganizovali:

- **didaktické hry v prírode**

- všetci žiaci školy sa zapojili do **interaktívnej náučno-dobrodružnej hry - EDU ESCAPE ROOM**, v ktorej využili svoje vedomosti a zručnosti z každého predmetu, spoločne hľadali indicie a odpovede na hádanky, riešili hlavolamy, zdolávali pre-

Výroba záložiek.

V priebehu roka sa budeme riadiť platnými pokynmi MŠVVŠ SR a budeme rešpektovať odporúčania a rozhodnutia ÚVZ SR a zriaďovateľa v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19. Tak ako ten minulý školský rok, aj tento bude zrejme opäť mimoriadny a vyučovanie, jeho formy a metódy budeme musieť prispôbovať aktuálnej situácii, v prípade zatvorenia triedy alebo celej školy pristúpime k dištančnému vzdelávaniu. Chcem sa poďakovať zamestnancom aj rodičom

kážky. Učili sa spolupracovať v tíme, komunikovať, precvičili si logické a kritické myslenie a hlavne na konci všetci zažili radosť a úspech.

(Pokračovanie na 6. str.)

Školský rok 2021/2022 v ZŠ

(Pokračovanie z 5. str.)

- šarkaniáda
- zapojili sme sa do projektu „Do školy na bicykli“
- v októbri sme sa zapojili do projektu **Záložka do knihy spája školy**, kde sme spolupracovali so ZŠ s MŠ Šarov-

ce z Nitrianskeho kraja a vzájomne sme si vymenili vyrobené záložky do knihy a informácie o našej škole, obci a okolí.

- žiaci aj zamestnanci sa zapojili do **zbierky pre Malindi v Keni**
- v škole prebehla edukatívna akcia Slovenskej komory zubných lekárov - výtvarná súťaž a online beseda - **Nebojím sa zubného lekára**

- celoslovenská informatická súťaž žiakov 3.a4.ročníka **iBodor**

- celoslovenská vedomostná súťaž žiakov 2.až 4.ročníka - **Všetkovodka**

Od októbra začali v škole svoju činnosť aj záujmové krúžky, ktoré organizujeme tiež len v rámci tried. Pri organizovaní ďalších aktivít spolupracujeme so SZUŠ Tvrdošín, ktorá v Podbieli vytvorila triedy s výučbou hry na gitare, výtvarný odbor a tanečný odbor.

Denne do 16. hodiny je v prevádzke aj školský klub detí, mesačný poplatok za pobyt žiaka je 9 € a platí sa vždy do 10. dňa mesiaca za prebiehajúci kalendárny mesiac. V tomto školskom roku je prihlásených 16 detí.

Pre žiakov a najmä rodičov chceme dopredu zverejniť aj termíny prázdnin, ktoré MŠ SR na rok 2021/22 určilo nasledovne: Ďalšie potrebné informácie môžete získať na stránke školy:

www.skolapodbiel.edupage.org www.skolapodbiel.edupage.sk
www.zspodbiel.edu.sk Mgr.B.Kontrová

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
vianočné		17. december 2021 (piatok)	20. december 2021 – 7. január 2022	10. január 2022 (pondelok)
polročné		3. február 2022 (štvrtok)	4. február 2022 (piatok)	7. február 2022 (pondelok)
jarné	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	4.marec 2022 (piatok)	7.marec – 11.marec 2022	14.marec 2022 (pondelok)
veľkonočné		13.apríl 2022 (streda)	14. apríl – 19. apríl 2022	20. apríl 2022 (streda)

*Nech sa počas nastávajúcich
sviatočných dní spoja Vaše myšlienky
a srdcia do jednej túžby prežiť
vianočné sviatky, ale aj ďalšie dni,
ktoré po nich prídu,
vo vzájomnej láske a harmónii.*

*Pokojné a požehnané vianočné
sviatky a všetko dobré v novom roku
prajú zamestnanci a žiaci
ZŠ s MŠ v Podbieli*

Medovníčky

*V noci som mal krásne sničky,
ako pečiem medovníčky.
Hneď keď vstanem, tak ich spravím.
Osladím ich medom zdravým.
Dám škoricu trošička,
aj domáce vajčka.*

*Kúsok masla, hrnček múky,
je to skvelá zábava,
kým sa cesto vykrája.
Len mám problém maličký -
kam som dala formičky?
Válam, miesim, krájam cesto,
koláčov je plné mesto.*

*Ozdobím ho orieškami,
čokoládou, hrozičkami.
Rozdám všetkým susedom,
rozvoniava celý dom.
Každý sladký úsmev má,
keď medovník ochutná.*

V. Melníková, 4.ročník

Vianoce

*Zima už k nám zasa letí.
S ňou Vianoce - super; deti.
Máte stromček? Ešte nie?
Ocko chystá prekvapenie.
Z hory krásna jedlička
poteší nás aj Ježiška.*

*Keď na Štedrý deň zvonček zazvoní,
ani jedno dieťa nelení.
Uteká rýchlo za zvončekom.
Čo pekné nájde pod stromčekom?
A Ježiška tiež vidieť chceš?
Kým sa nazdáš, bude dávno preč.*

*Uži si dobrú večeru,
oblátky, rybu pečení
a nesmie chýbať kapustnica.
Sladkosť tiež budú plné líca.
A či darčekom bude veľa alebo máličko,
byť s rodinou - to je najväčšie šťastiečko.*

M. Matuchová, 4.ročník

Čo sa udialo v materskej škole

Ani sme sa nenazdali, a deti navštevujú materskú školu už takmer štyri mesiace. Napriek tomu, že sa stále musíme riadiť rôznymi protipandemickými opatreniami, sme začiatok zvládli a väčšina novoprijatých detí si na denný režim, ktorým sa riadime, zvykla. Aj tento školský rok je kapacita tried MŠ

maximálne naplnená. S deťmi sme už stihli absolvovať rôzne akcie. Navštívili sme naše „Malé etnografické múzeum,“ kde mali možnosť oboznámiť sa s ľudovými tradíciami a kultúrou

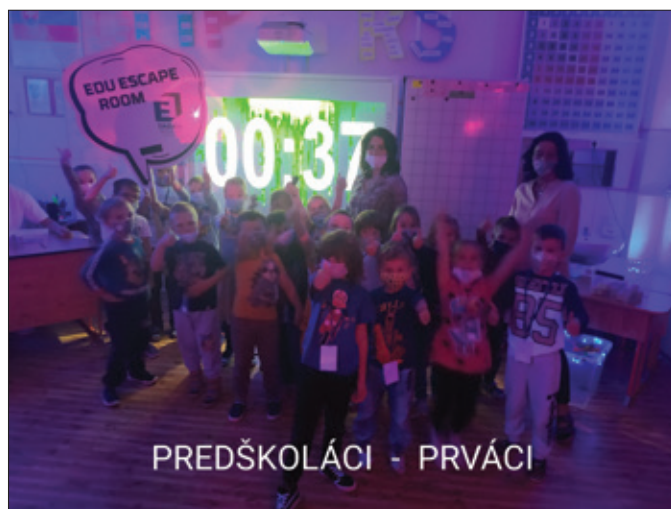

Malí huncúti

našich predkov. Deti z predškolskej triedy navštívili rezbára p. Kršku, kde si prezreli kolibu rozprávkových postáv Maťka a Kubka. Spolu s deťmi 1.ročníka ZŠ sa zúčastnili programu

EDU ESCAPE ROOM. Program bol zameraný na plnenie rôznych logických úloh, hľadanie pokladov, po vyriešení ktorých získavali kľúče k otvoreniu trezoru. Našu materskú školu navštívilo aj divadlo Slniečko. Zahrali deťom rozprávku „Malí huncúti“, ktorá mala edukatívny charakter. Prostredníctvom bábkových postáv si deti uvedomovali pravidlá slušnej komunikácie, správania a spolužitia.

No a konečne nastal čas, na ktorý sa celý rok tešia všetky deti. V kalendári je písaný dátum 6.december, a to pre deti znamená jediná vec - príde Mikuláš. A skutočne prišiel. Deti v materskej škole ho čakali so

PREDŠKOLÁCI - PRVÁCI

zatajeným dychom a svedomito sa na jeho príchod pripravili. Zaspievali mu piesne, zarecitovali básne a on ich odmenil balíčkami plnými sladkostí. Na tomto mieste patrí poďakovanie nášmu zamestnancovi Jozefovi Mačňákovi, ktorý sa ochotne prezliekol za Mikuláša a v tejto neľahkej situácii prišiel deťom urobiť radosť.

Návšteva rezbára

Na záver chcem upozorniť rodičov detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, že rodičia sú povinní dbať o riadne plnenie povinného predprimárneho vzdelávania, čo znamená, že neprítomnosť dieťaťa v MŠ má byť len zo zdravotných alebo iných vážnych dôvodov. Neprítomnosť dieťaťa sú rodičia povinní nahlásiť vyučujúcej.

Všetkým zamestnancom, rodičom a deťom prajem pokojné prežitie najkrajších sviatkov roka, radosť v srdci, pokoj na duši a úsmev na tvári.

Mgr. Lukáčiková

Zúčastnili sme sa na VII. Územnom sneme SČK Územného spolku Orava

Tento rok sa napriek nepriaznivej pandemickej situácii podarilo Územnému spolku SČK Orava zorganizovať snem územného spolku. Konal sa v novembri v Dolnom Kubíne. Za náš Miestny spolok SČK sa ho ako delegát zúčastnila Mgr. Patrícia Korčúšková. Podľa jej slov aj napriek tomu, že koronavírus ovplyvňuje činnosť našich organizácií, na sneme sa hovorilo o neutíchajúcich aktivitách jednotlivých spolkov na Orave, o úžasných, obetavých ľuďoch, ktorí aj napriek okolnostiam dobrovoľne a nezištne pomáhajú tým, ktorí to potrebujú. Dobrovoľníci nemusia byť členmi ČK. Slovo dobrovoľník sa skladá z dvoch výstižných slov – dobro a vôľa. Dobrovoľník je človek, ktorý len tak, sám od seba a z vlastnej vôle pomáha ľuďom, spoločnosti, venuje im svoj čas.

Okrem odmeňovania a udeľovania vyznamenaní sa konali voľby nových územných orgánov, volil sa predseda, ktorým sa stal opäť Mgr. Pavol Lorko, schvaľovala sa koncepcia činnosti územného spolku.

Účastníci snemu skonštatovali, že bezpríspevkové darcovstvo krvi stále patrí medzi najhumánnejšie aktivity človeka. A práve SČK vychováva budúcich darcov krvi a oceňuje za mnohonásobné darovanie krvi, ktoré neraz rozhodne o osude iných ľudí.

Ďalej sa na sneme vyhodnocovala prvá pomoc a zdravotná výchova obyvateľstva, pričom SČK je oprávnený uskutočňovať školenia a výučbu v súlade so zákonom o SČK a na základe akreditácií MZ SR. Máme svojich školiteľov a inštruktorov, ktorí vykonávajú vzdelávanie v oblasti prvej pomoci nielen na základných a stredných školách, ale napríklad v materskej škole v rámci projektu „Evička nám ochorela“, či pre uchádzačov o vodičské oprávnenie.

A hoci sa v Podbieli v týchto ťažkých časoch nekonajú akcie, na ktorých naša miestna organizácia máva svoj neodmysliteľný diel práce, sú aj iné možnosti, ako môže SČK pomáhať. Pomoc s nákupom, doprovod k lekárovi, meranie vitálnych funkcií, susedská výpomoc. SČK je tu stále pre Vás, milí spoluobčania, pripravený kedykoľvek pomôcť. Stačí sa na nás obrátiť.

Drahomíra Moresová

Vypísané z matriky

Narodili sa

Jún *Matúš Jantolák*
 Júl *Maxim Jurina*
 September *Samuel Šprlák*
 Október *Emily Furdeková*
Sofia Šprlaková

Odprevadili sme

Október
Jozef Adamec
Eudmila Kudzbelová
 November
Ondrej Krafský
Terézia Lukáčeková
Igor Smolár

Manželstvo uzavreli

Júl
Jakub Mráz a Tatiana Mišicová
Andrej Marciszak a Klaudia Bučeková
 Október
Dávid Klinovský a Eva Garajová
 December
Jakub Furdek a Silvia Slivová

Peter dnešných čias na Slovensku

V septembri 2021 sme na Slovensku prežívali veľkú udalosť - návštevu Sv. Otca Františka. Jeho program bol veľmi bohatý a pre Slovákov určite veľkorysý - veď tu pobudol až štyri dni. Adresoval nám slová povzbudení, ku ktorým sa určite oplatí vrátiť. Všetky príhovory je možné nájsť na stránke: <https://www.tkkbs.sk/view.php?-cislocianku=20210916107>, ale už sú vydané aj v knižnej podobe. Mnohí z nás využili možnosť vidieť Sv. Otca naživo a putovali na stretnutie s ním, či už do Košíc alebo do Šaštína. Prinášame zopár svedectiev:

Napriek tomu, že som mala milosť zažiť so Sv. Otcem už 3 x Svetové dni mládeže (v Rio de Janeiro, Krakowe a v Paname), hneď, ako bol ohlásený a potvrdený jeho príchod na Slovensko, vedela som, že sa chcem určite zúčastniť. Otázna bola len forma a miesto. Pôvodne som túžila ísť do Košíc na stretnutie s mladými. A hoci už do tejto kategórie vekovo nespadá, J, chcela som zobrať našich mladých a sprostredkovať im tento požehnaný čas. Problém však bol s nízkou zaočkovanosťou medzi našimi mladými, tak som sa prihlásila ako dobrovoľ-

nička do Šaštína. Všetko sa zmenilo, keď registráciu otvorili aj do OTP sektora (očkovaní, prekonaní, testovaní). Síce len pre obmedzený počet, ale niektorí mladí to stihli, a tak sme spoločne v utorok 14. septembra ráno vyrazili do Košíc. Ak mám pravdu povedať, nemala som veľké očakávania. Skôr som to vnímala tak, že idem mladých len „doprevádzať.“ Bol to však pre mňa veľmi požehnaný čas a priznám sa k tomu, že mi vyšla aj slzička. Zimomriavky, bázeň a radosť - aj tieto pocity ma v tento deň doprevádzali. Vďaka Ti Pane za ten čas... vďaka Ti Sv. Otec... vďaka mladí... Ďakujem... **Mirka Siteková**

Som veľmi vďačná, že Sv. Otec František prišiel na Slovensko. Pre mňa bol povzbudením a veľmi silným momentom príhovor pápeža mladým, kde hovoril nielen o láske, spovedi a objatí Kríža..... Veľmi veľa vecí sa ma dotklo. Vyžarovala z neho veľká pokora a láskavosť..

Monika Pilárová

Som veľmi rád, že som mal možnosť vidieť pápeža Františka. Boli sme na štadióne Lokomotíva. Aj sprievodný program do príchodu Sv. Otca bol skvelý. Príhovor bol veľmi pekný, plný hlbokých myšlienok, no najviac ma zasiahlo, že stredom sv. spovede nie sú hriechy, ale Božie milosrdenstvo, lebo je väčšie a mocnejšie ako hriech. Na tento deň nikdy nezabudnem.

Jakub Bulla

Návšteva pápeža sa mi veľmi páčila a bol to pre mňa veľmi požehnaný čas. Po dlhom čase som opäť mohol byť na väčšej akcii. Skvelí ľudia a skvele spracovaný program tomu dali ten správny šmrnc. Keď prišiel pápež František, išiel okolo mňa 3-krát asi tak na 3 metre a veľmi ma to povzbudilo. No a potom prišiel jeho príhovor a z neho mi najviac utkvelo v pamäti, že Boh je dobrý a že on nám vždy odpustí.

Filip Špulier

Nakoľko sa návštevy Sv. Otca Františka mohli zúčastniť len očkovaní občania, ani nám nenapadlo, že sen sa stane skutočnosťou. Všetko sme vložili do Božích rúk a...stihli sme registráciu napriek veľmi obmedzenému počtu, aj vybavili náhradný autobus, nakoľko sa v našej obci zrušil... Jednoducho sme cítili Božiu prítomnosť. Naša túžba bola silnejšia ako prekážky, ktoré sa nám podsúvali. Ranný príchod do Šaštína bol spriemnený rannými chválami a modlitbou sv. ruženca. Veľké vzrušenie som cítila u Barborky a Lucie, nakoľko to bolo pre nich prvé stretnutie so Sv. Otcem. Barborka to pomenovala „Boží zázrak“, že sa nám podarilo stretnúť so Sv. Otcem Františkom na vlastné oči a na pár metrov. V tom veľkom dave ľudí sme sa stretli so sestrou Karmelou a ďalšími sestrami z rádu premonštrátok, a tak sme spolu ako spoločenstvo mohli privítať Sv. Otca a následne stráviť s ním spoločný čas. Okrem veľkého vzrušenia sme si v srdci odniesli povzbudenie, silu a hlavne nádej v tejto ťažkej pandemickej situácii, v akej sa nachádza celý svet. Ďakujem Bohu, že sme sa mohli zúčastniť tejto návštevy.

Bullovci a Lofajovci

Určite pre mnohých informácia, že Svätý Otec má prísť na Slovensko, znamenala potešenie. Nebolo to inak ani u nás. My sme ani na chvíľu nezaváhali.

Áno, určite to bola od skorého vstávania, cestovania a nie celkom bežných životných chvíľ len obeta, obeta, obeta. Len aby sme ho mohli vidieť a počuť naživo. Niekedy stačí vidieť, aj keď to stojí námahu, po čom človek túži. A my kresťania sme sa mohli veľmi potešiť a obohatiť svoje srdcia. Vidieť Františka ako nástupcu Petra tu na zemi. No a to, že na nás nezabúda, a zahrňa nás do svojich modlitieb, je dôvod na to, aby sme sa ani my nezabúdali modliť za neho a na jeho úmysly.

Veseli

Naplnení túžbou po stretnutí so Sv. Otcem sa aj naša rodina zúčastnila púte v Šaštíne. Bola to púť so všetkým, čo k tomu patrí. Cesta nocou v autobuse, ranný príchod do Šaštína a hodiny čakania... Sme vďační Bohu za stretnutie so Sv. Otcem a za jeho povzbudivé slová: „nezastaviť sa na ceste viery.“ Ako rodičia sme cítili zodpovednosť a povinnosť priviesť naše deti na také mimoriadne stretnutie, ktoré nás naplnilo radosťou, pokojom a nádejou do budúcich dní.

Mačňákovci

Ako osadníci osadu obývali... alebo tábor „Osadníci 2021“

Posledný júlový týždeň sme pre deti z Podbiela a Oravského Bieleho Potoka usporiadali denný tábor. Konal sa ako tradične v areáli ihriska Pod Pálenicou, kde sme postavili našu parád-

teľstvá. Ďalší deň bol venovaný športovým aktivitám - osada žila a my spolu s ňou. Jednotlivé aktivity neboli zamerané na súťaživosť, ale skôr na vzájomnú spoluprácu. V stredu sme sa

nu osadu. Tábor totiž niesol názov „Osadníci“. 5 dní sa spolu viac ako 80 detí a animátorov učilo žiť v spoločenstve, budovať vzťahy, priateľstvá. Nielen medzi sebou navzájom, ale aj s Naším Nebeským Otcom a Pánom Ježišom, ktorí boli „hlavnými vedúcimi“ našej táborovej osady.

V pondelok sme začali sv. omšou vo farskom kostole, spoločne sme sa zoznamovali, stavali osadu, budovali sme pria-

učili, čo znamená starostlivosť o stvorenstvo – rastliny a živočíchy. Boli sme pozrieť zvieratká, nejaké prišli aj priamo k nám do osady. Vo štvrtok sa osada zabávala, mali sme radostný čas, tancovali sme a dokonca sme si užili aj tombolu. Posledný táborový deň sme rozvíjali našu tvorivosť prostredníctvom tvorivých dielní, na ktorých sme využívali prírodné materiály. Naš požehnaný „osadnícky“ čas sme zakončili rovnako, ako sme ho začali - sv. omšou.

Ďakujeme... Nebeskému Otcovi, animátorom, rodičom, deťom a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, aby sme v našej osade prežili krásny, naplnený a požehnaný čas. Tak dovidenia opäť v lete táborníci, teda osadníci! ☺

Malé „čriečky“ alebo ako si my v eRku žijeme ☺

Napriek tomu, že už takmer dva roky prežívame náročný pandemický čas, my v eRku veríme, že aj počas tohto času môžeme šíriť dobro a radosť ☺

Máme obmedzenia, ale snažíme sa im čo najviac prispôsobiť a rozmyšľať nad tým, čo vieme a môžeme v daných okolnostiach urobiť. A nielen premýšľať... snažíme sa naše nápady prenášať do reality.

Ešte na konci júna k nám v eRku zavítala vzácna návšteva: relikvie svätých košických mučeníkov, patrónov eRka. Boli s nami celý deň, mali sme možnosť uctiť si ich pri adorácii nášho Pána a spoločne sme to zakončili slávením sv. omše.

Stretná sme počas leta prerušili, keďže nás čakal tábor, a aj čas prázdnin a dovoleniek. Rozbehli sme sa opäť v septembri. Pokiaľ sa dalo, stretávali sme sa „naživo“. Po zhoršení situácie a sprísnení opatrení sme sa presunuli do online priestoru. Náročnejšie, ale je to pre nás výzva... veď ako sa hovorí: „kto chce, hľadá spôsoby, kto nie, hľadá dôvody.“ A verte či nie, aj takýmto spôsobom sa spoločne smežeme, modlíme, tvoríme, dokonca aj spievame a tancujeme.

Náš október bol veľmi akčný – ako každý rok nám ho vyplnila kampaň Detský čin pomoci. Ale o tom viac na inom mieste. 18. októbra sme sa zapojili do celosvetovej iniciatívy „Milión detí sa

Pokračovanie na 12. str.

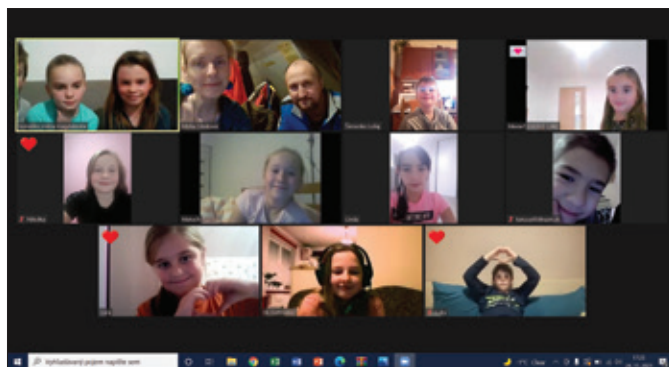
Malé „čriečky“ alebo ako si my v eRku žijeme 😊

modlí ruženec.“ Poslednú októbrovú nedeľu sme absolvovali už druhú online párty všetkých svätých. Jej hostiteľmi boli súrodenci sv. Benedikt a sv. Školastika. Pri zábave sme sa dozvedeli aj niečo nové vďaka hre bingo so svätými.

Ešte pred začiatkom adventu sme deťom stihli rozdať adventný kalendár s názvom „adventné putovanie“, ktorého úlohy súvisia s africkou realitou, ktorú môžeme spoznávať vďaka Dobrej novine. Deti dostali tiež sladké balíčky za Detský čin pomoci (ďakujeme nášmu sponzorovi).

Okrem „klasických stredajších stretiek“ sa budeme teraz in-

tenzívne pripravovať na koledovanie Dobrej noviny, nech už bude akokoľvek - popod okná alebo len formou online videjka a stacionárnych pokladničiek.

Ďakujeme.... Bohu, rodičom, animátorom, deťom, sponzorom a všetkým ľuďom dobrej vôle, ktorí nás akokoľvek podporujú, sprevádzajú a majú nás radi. Buďte mocne pozhnaní! A prosím, nezabudnite hľadať spôsoby, ako šíriť dobro, radosť a prijatie aj v tomto náročnom čase! 😊

„Kto je môj blížny?“ alebo Detský čin pomoci

Vo Svätom písme sa stretávame s mnohými otázkami, ktoré kladli ľudia Ježišovi. Medzi nimi nachádzame otázku jedného znalca zákona, ktorý sa pýta Ježiša: „Kto je môj blížny?“ Ako odpoveď dostáva príbeh o milosrdnom Samaritánovi. Naším blížnym je ktokoľvek, s kým sa stretávame, s kým môžeme zdieľať Božiu lásku. Naším povolaním je milovať nielen tých, ktorí sú nám podobní, alebo s ktorými sa cítime príjemne, ale všetkých, ktorých nám Boh posla do cesty.

Práve evanjeliová otázka bola témou tohtoročnej kampane Detský čin pomoci, ktorú každoročne v októbri organizuje eRko - hnutie kresťanských spoločenstiev detí. Už pravidelne sa do nej zapájame aj my v Podbieli. Tohto roku sme vymysleli 3 DOBROČINY. Vyrábali sme kreatívne záložky a podložky pod šálky pre našich starých rodičov. Chceli sme im tak ukázať, že nepatria do starého železa, a zároveň im prejavovať našu vďačnosť za svedectvo ich života.

So staršími dievčatami sme vyrábali drobné ikebany, ktoré sme potom zanesli našim zosnulým príbuzným, a tiež na opustené hroby.

Poslednú októbrovú sobotu sme boli na výlete v lese. Teda pres-

nejšie to nebol výlet, ale naši kamaráti poľovníci nám ukázali, čo starostlivosť o zvieratá obnáša. Aj my sme priložili ruku k dielu a pomohli s prípravou sena do krmelcov.

Byť ako milosrdný Samaritán neznamená pomáhať len vo veľkej veci a tak, aby to veľa ľudí videlo, ale častokrát sú to práve skutky a DOBROČINY, ktoré sú malé a nenápadné. Tak ako tie naše... ale veríme, že aj vďaka nim sme prejavili našu blízkosť, láskavosť a otvorené srdcia.

Trojstranu pripravila Mgr. Mirka Siteková

DOBRÁ NOVINA

Podme spolu niečo dobré podniknúť

Tradičnú kolednícku akciu Dobrá novina organizuje eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí v spolupráci s katolíckymi farnosťami. Tento rok sa uskutoční už 27. ročník, v minulom roku sa do koledovania zapojilo 4227 koledníkov v 803 mestách a obciach po celom Slovensku.

Farnosť Podbiel sa tento rok opäť zapojí do koledovania Dobrej noviny. Chceme rozdávať radostnú zvesť aj v ťažkých časoch. Vzhľadom na pandemickú situáciu budú podmienky prispôsobené tak, aby to bolo **bezpečné koledovanie** – pre koledníkov aj navštívené rodiny. Koledovanie bude prebiehať v súlade s aktuálne platnými obmedzeniami, prípadne uvoľneniami.

Ak nebude možné koledovanie popod okná, opätovne bude možné podporiť verejnú zbierku schválenú ministerstvom vnútra cez stacionárne pokladničky umiestnené v obchodoch s potravinami alebo cez ďalšie spôsoby uvedené na stránke <https://www.dobranovina.sk/podporim/>

Verejná zbierka Dobrá novina – 27. ročník je zapísaná v registri verejných zbierok Ministerstvom vnútra SR pod číslom číslo zbierky 000-2021-018310 zo dňa 21. 5. 2021 na všeobecne prospešný účel rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci.

Peniaze z verejnej zbierky sa posielajú na konkrétne projekty v afrických krajinách. Tento rok sú špeciálne zamerané na podporu svojpomocných skupín v Ugande v 46 farnostiach arcidiecézy Tororo, s ktorou Dobrá novina spolupracuje od roku 2016. Založili si ich spoločenstvá mladých, katechetov či žien, ktoré držia spolu, navzájom sa podporujú a spoločne si sporia. Z toho mála, čo sa im podarí odložiť bokom, radi podajú pomocnú ruku. Ak ich priateľov zastihnú nepredvídané výdavky, či potrebujú jednorazovo uhradiť vyššiu sumu, napr. na školské poplatky pre svoje deti, spoločnými silami to vedú zvládnuť.

Dobrá novina v spolupráci s Charitou Tororo rozvíja doterajšiu činnosť týchto farských skupín. Jednoducho povedané zabezpečia im kurz na základné zručnosti v podnikaní, prípravu podnikateľského plánu a finančnú podporu na jeho rozbehnutie. Povzbudzuje ich, aby využili svoje talenty a drobné úspory na štart podnikania. Keď uspejú, už nebudú odkázaní na vrtochy počasia a prílepy si nielen oni, ale aj celé ich rodiny. Vďaka spoločnej snahe sa tak dnes tešíme z prosperujúcich pekární, chovu včiel a výroby medu, pestovania kávy a sadeníc ovocných stromov, či novým krajčírskym dielňam a kaderníckym salónom.

50-ročný George Juma, farmár a otec siedmich detí patrí do farskej skupiny 14 mužov a 6 žien, ktorí vďaka ponúkanej podpore zo strany Dobrej noviny a Charity Tororo začali pred piatimi rokmi podnikáť v oblasti gastronómie. Dnes táto skupina poskytuje občerstvenie na spoločenských podujatiach ako sú svadby, oslavy, či promócie. Zo získaných peňazí si členovia skupiny môžu dovoliť uhradiť školské poplatky pre svoje deti a zmenu vidno aj v lepšom vybavení ich domácností. Vlastné zárobky investujú aj naspäť do svojho podnikania. Nakúpili si 100 nových stoličiek a prenosné stany.

George si okrem podnikania privyrába aj pečením palacinek a pukancov už od skorého rána. Svoje dobroty predáva na ulici najmä študentom a učiteľom blízkych škôl. Od farskej skupiny si požičal peniaze a kúpil za ne solárny panel, ktorý rodina umiestnila na strechu domu. Získali tak elektrickú energiu, pre nich dovtedy nepoznaný luxus. Jeho deti si dnes už nekazia oči pri slabom svetle petrolejovej lampy. George nepotrebuje nakupovať petrolej do lúčok a z ušetrených peňazí môže deťom kúpiť školské pomôcky, zošity a ceruzky. Vďaka solárnej energii mohli dokonca počas lockdownu sledovať vyučovanie v televízii.

Ďalšie projekty DN podporuje v krajinách Keňa, Etiópia, Južný Sudán a Kamerun v oblastiach zdravotníctvo, vzdelávanie, obživa, voda, či humanitárna pomoc.

Z vyzbieraných peňazí až 75 % smeruje priamo na podporu projektov. Zvyšok je použitý na prípravu kampane, vydávanie informačných letákov, materiálov pre detských koledníkov a ich animátorov-sprevádzajúce osoby, a na zabezpečenie priebehu verejnej zbierky. Dobrá novina overuje využitie peňazí v podporených projektoch aj priamo v Afrike.

V Podbieli bolo v minulom roku vykoledovaných 630 eur, na celom Slovensku napriek ťažkostiam s pandemiou sa vykoledovalo 569 445,50 €.

Viac informácií nájdete v letáčkoch priložených pri stacionárnych pokladničkách a na stránke www.dobranovina.sk

S priáním pokojného prežitia Vianočných sviatkov

Peter Liška

zodpovedná osoba za Dobrá novinu v Podbieli.

DOBRA NOVINA

George pečie palacinky a pukance už od 5. hodiny ráno. Jeho zákazníkmi sú deti a učitelia z okolitých škôl. Tieto pochúťky však potešia aj jeho vlastné deti či deti od susedov.

Foto: archív DN, 2021.

Mária, jedinečná Matka v dejinách spásy

Počas najkrajších sviatkov roka slávime aj jeden špeciálny mariánsky sviatok, ktorý sa často medzi ostatnými akosi rozplynie. Prvý deň každého roka je zasvätený Márii – Bohorodičke. Čo nám kresťanom hovorí tento Mariánsky titul a prečo je pre nás dôležitý? Možno ste nad tým ešte nikdy nepremýšľali, a možno prišiel ten čas až teraz.

Titul Theotokos (gréč.) „Bohorodička“ nepochádza z Nového zákona. Jeho pôvod treba hľadať pravdepodobne v predkresťanskom Egypte, kde sa týmto titulom uctievala pohanská bohynia Isis. Ale to bolo naozaj veľmi dávno.

V Novom zákone u Evanjelistu Lukáša čítame, ako prichádza anjel Gabriel k Márii a zvestuje jej, že sa stane matkou Ježiša, ktorý sa bude volať synom Najvyššieho. Nik z nás pri týchto slovách asi nebude mať pochybnosť o tom, že Mária sa stáva Ježišovou matkou, a tým aj jedinečnou Ženou medzi všetkými ženami a pokoleniami. No až po štyroch storočiach bol tento Máriin titul definitívne potvrdený ako prvá mariánska dogma v dejinách Cirkvi, a to na Efezskom koncile v r. 431. Vyhlásenie tejto dogmy malo búrlivú predohru a k jej prijatiu paradoxne neviedli dišputy o Márii, ale o Ježišovi. Ako to celé vlastne bolo?

Kto bol teda Ježiš? Odpovedajú prvé koncily – zápas o pravú vieru v podstatných detailoch

Tri storočia po Gabrielovom zvestovaní sa v Cirkvi objavuje jeden z prvých vážnych omylov (heréz), ktoré sa týkali Ježišovej osoby a jeho vykupiteľského diela – arianizmus. Arianizmus, pochopiteľne, šíril kňaz Arius z Alexandrie. V tomto učení je Kristus charakterizovaný ako prostredník medzi Bohom a človekom, avšak nie rovný s Bohom Otcom. Arius Kristovi upieral božskú prirodzenosť. Ježiš bol podľa neho stvorenou bytosťou (takmer identické učenie o Kristovi majú aj Jehovovi Svedkovia) výnimočnou, úžasnou, ale stvorenou. Toto učenie by viedlo k tomu, že Ježiš vlastne nie je Synom Otca v pravom zmysle a že nie je ani skutočným Spasiteľom človeka. Celý spor napokon vyústil do Nicejského koncilu, kde boli Ariove tvrdenia odsúdené a vyhlásená dogma o jednej rovnakej božskej podstate Otca i Syna. Heréza sa zdala byť prekonaná, avšak nebolo tomu tak.

Jeden skončil, iný začal

Na scéne sa tentoraz objavuje biskup Apolinár z Laodicey, ktorý už predtým zo všetkých síl bojoval proti Ariovým bludom. No zašiel až príďaleko. Keďže sa Apolinár proti Ariovmu učeníu

usiloval až príliš vyzdvihovať Ježišovo božstvo, dostal sa do ďalšieho omylu – že v Ježišovi existoval iba jediný Božský princíp – Logos. V podstate by to znamenalo, že Ježišovi chýbala ľudská duša. Ježišova osoba by tak bola akousi „zmesou“ božského Logos a ľudského tela (avšak bez ľudskej duše). Ježiš by podľa tohto učenia nebol úplným Bohom a úplným človekom, teda Boho-človekom, ako to vyznávame dnes. Proti tomuto tvrdeniu vystúpili viacerí iní učenci, medzi nimi hlavne Gregor Naziansky, s veľmi dôrazným tvrdením, že: „čo nebolo prijaté, nebolo ani spasené“ a na druhej strane „čo bolo spojené s Bohom, bude aj spasené.“ Princíp tohto výroku teda znamenal, že Ježiš ako Spasiteľ mohol spasiť len to, čo sám ako Boh vzal na seba. Ak by sa nebol stal plne človekom, nemohol by človeka ani spasiť. Ale spasil ho tým, že svoju božskú prirodzenosť zjednotil s ľudskou, a tak sa stal Boho-človekom – bol teda úplným Bohom a úplným človekom. Toto vyznanie je zavŕšené aj v našom dnešnom Nicejsko-carhradskom vyznaní viery – „Verím v jedného Pána Ježiša Krista, jednorodeného Syna Božieho, zrodeného z Otca pred všetkými vekmi, Boha z Boha, Svetlo zo Svetla, pravého Boha z Boha pravého, splodeného, nestvoreného, jednej podstaty s Otcom... on pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies a mocou Ducha Svätého stal sa človekom.“ Sú to absolútne najdôležitejšie slová, odrážajúce zápas za pravdu o podstate kresťanstva dvoch koncilov zo 4. stor.. A predsa to ešte nebolo všetko.

Kauza Nestorianizmus vs. Theotokos

Nachádzame sa na začiatku 5. stor. v srdci východnej časti Rímskej ríše, teda v Konštantinopole, kde bol len nedávno vymenovaný nový biskup Nestor. Už nejaký čas sa tu diskutuje o tom, či je správne nazývať Máriu z Nazareta ako Bohorodičku (Theotokos) alebo rodičku človeka. Nestor v tomto zaujíma akési zmierlivé riešenie a navrhuje Máriu nazývať „Christotokos“ – Kristorodička – teda rodička Krista. O tomto novom učení sa však dozvedá patriarcha z Alexandrie, biskup Cyril Alexandrijský, a spor bol oficiálne na svete. Nestor sa totiž vo svojej téze mylne domnieval, že nazvať Pannu Máriu Bohorodičkou by znamenalo priznať jej, že Ježišovi darovala ľudskú i božskú prirodzenosť. To však nie je pravda: Ježiš sa ako vtelené Slovo so zjednotenou božskou i ľudskou prirodzenosťou narodil z Márie. Mária tak nedáva zrod prirodzenosti, ale osobe. Preto ju môžeme

(Pokračovanie na 15. str.)

Mária, jedinečná Matka v dejinách spásy

(Pokračovanie z 14. str.)

právom volať Bohorodička – tá ktorá svetu porodila Boha.

Efezský koncil v r. 431 spor o Theotokos rázne ukončil, Cyrilovi dal za pravdu a Nestorove tvrdenia odmietol. Márii právom priznal titul Bohorodička podľa toho, ako ju volali kresťania už dávno pred koncilom. Okrem toho osvetlil ešte jedno zaujímavé pravidlo, tzv. „communicatio idiomatum“. Podľa tohto pravidla platí, že čokoľvek je možné povedať alebo pripísať jednej z Kristových prirodzeností, možno to povedať ako o ňom samom. Napr. ak môžeme povedať o Kristovej božskej prirodzenosti, že je večná, bez začiatku a konca, môžeme to teda povedať o samom Kristovi. Alebo ak povieme, že jeho ľudská prirodzenosť sa prejavovala napr. hladom, potením, potrebou spánku, môžeme aj o Kristovi povedať, že bol hladný, že potreboval spať, že sa potil, prežíval námahu, ba že zomrel na kríži.

Efezský koncil a Theotokos boli naozaj dišputou viac o Kristovi ako o Márii. Avšak po ňom už mohla konečne celá Cirkev bez obáv a s istotou viery uctievať Pannu Máriu ako Bohorodičku. Napokon modlitbu „Sub tuum praesidium“ (Pod tvoju ochranu) sa modlia kresťania od dávnych čias, omnoho skôr, než o Bohorodičke začali vznikať prvé dohady. Papyrus

objavený v r. 1917 s touto modlitbou pochádza už z tretieho stor. a dnes sa nachádza v *John Rylands Library* v Manchestri.

Význam Máriinho materstva pre nás

Nezabudnime, že Mária je matkou Syna nielen preto, že Ho nosila vo svojom lone, ale najmä preto, že Ho najprv počala vo svojom srdci. To je to najdôležitejšie, ten najlepší recept, ako nasledovať prvú a najväčšiu Ježišovu učeníčku. Sila Máriinho materstva spočíva najmä v tom, že sa s každým z nás delí o svojho Syna. Že nám otvára prístup k tajomstvu ukrižovanej Lásky. Jej materstvo však musíme nielen obdivovať, to by bolo veľmi málo. „Čo mi prospeje, že sa Kristus raz narodil v Betleheme, ak sa nenarodí vierou v mojej duši?“, pýtal sa raz Origenes. Aj my teda máme Ježiša najprv „počať“ vierou vo svojom srdci a potom ho „porodiť“ našim bratom a sestrám ohlasovaním Jeho radostnej zvesti. To bude náš najkrajší dar pre tento svet.

Drahí bratia a sestry, milí Podbielani, prijmite na záver pranie požehnaných Vianočných sviatkov. Prajem Vám veľa Božieho požehnania, pokoja a radosti z narodenia nášho Pána Ježiša Krista.

Váš Duchovný otec Matúš Oravec

Podbielanskí betlehemci

Ja som ešte ako mladý miništrant chodieval cez Vianoce po domoch s betlehenskou hrou.

Tento ľudový zvyk sa mi tak zapáčil, že som začal zbierať betlehenské hry a sám so ich upravoval pre nás podbielanských betlehemcov. Keď som sa vrátil z povinnej vojenskej služby a keď som založil Divadelný súbor Včela, tak sme tento krásny zvuk obnovili. Od roku 1997 až do roku 2000. Za tieto roky sme ako betlehemci prešli veľa dedín a rodín, a rôznych vianočných vystúpení, ako bolo napr. naše účinkovanie na Oravských Vianociach, v Liptovských Sliačoch, či v Liptovskej Teplej. Som rád, že sme ako Podbielanskí betlehemci natočili aj zvukový dokumenty pre Národné osvetové centrum v Bratislave a takto sa to uschová pre ďalšie generácie. Ja sa budem snažiť, aby ste si to mohli pozrieť aj Vy, obyvatelia našej obce, na stránke obce Podbiel, ako aj naše divadelné predstavenia Kuba a Jánošíka.

Rodáčka z Oravy Darina Laščiaková sa dožila krásneho životného jubilea 90 rokov

Pani Darina Laščiaková rod. Gažová, sa narodila v Tvrdosíne 23.11. 1931. Ale málokto vie, že jej korene siahajú do našej rodnej obce. Jej rodičia skôr, ako sa presťahovali do Tvrdosína, bývali v Podbieli na križovatke v drevenici. Potom tam býval Ľudovít Vlčák, ktorý bol v tých rokoch richtárom. V drevenici bol aj obecný úrad. Potom tam býval Vladimír Vlčák (zvonár) so svojou rodinou.

Ja si pamätám, keď sa raz zastavila samotná pani Darina Laščiaková ako rozhlasová redaktorka, ktorá bola v Suchej Hore nahrávať reláciu do slovenského rozhlasu, u nás a spýtala sa otca, či sa môže ísť pozrieť do drevenice, kde bývali jej rodičia. Samozrejme, že otec súhlasil a pozval našu vzácnu návštevu dovnútra, lebo doposiaľ sme ju videli len v televízii alebo počuli v slovenskom rozhlase jej nezabudnuteľnú svadobnú odobierku z Oravy.

Spomínal Marián Vlčák

Na rodnej hrude

Autor: PhDr. Jozef Turčák
Chotárne názvy v Podbieli

Chotár obce Podbiel hraničí s chotármi obcí Nižná, Oravský Biely Potok, Krivá, Dlhá, Babín, Lokca a od roku 1927 aj s obcou Vasil'ov. Prvá písomná zmienka o obci Podbiel pochádza z roku 1564. To však neznamená, že na území dnešnej obce sa nenachádzali žiadne osady, usadlosti a nežili tu žiadne rodiny. Od čias, keď Oravský hrad patrilo pod správu rodín pochádzajúcich zo Sliezska (Mikuláš Kostka, Ján z Dubovca, Václav Sedlnický), usadlosti viedol „šoltýs“ (latinsky scultetus). Bol to sprostredkovateľ osídlenia usadlosti na základe nemeckého a neskôr valašského práva. Zároveň aj vybíral poplatky pre svojho pána. Poplatky boli vymeriavané na usadlosti (rale) podľa brány (porty). V obci Podbiel bolo zdaňovaných po roku 1564 deväť sedliackych usadlostí a dve šoltýske usadlosti.

Medzi sedliacke usadlosti patrili: 1.) Čížová (Čičovská) rala s historickými rodinami Adama, Jána a Michala Čiča, Michala Kršíka ml., Adama a Štefana Janoviča. 2.) Lukačíková rala s rodinami Juraja Kozelca, Mateja Lukačika, Pavla a Michala Kostíka. 3.) Bobrová (Bubrovská) rala s rodinami Andreja Bubrika, Adama a Krištofa Chovanca a Štefana Knežika. 4.) Beňušová rala s rodinami Pavla a Štefana Lackoviča a Gašpara Beňuša. 5.) Dudová (Mužíkovská) rala s rodinami Andreja Mužíka, Juraja Dudu a Babuši Kajanky. 6.) Stančiová (Stanislavská) rala s rodinami Petra Janíkova, Štefana Peterku a Šimona Kundráta. 7.) Kmeťová rala s rodinami Andreja Kmeťa, Jána Pinkalu, Juraja Vajcika, Michala Zvolenčíka a Martina Poliaka. 8.) Jánová (Janovická) rala s rodinami Jána Fačka, Anny, vdovy Adamovej, Juraja Krečmoňa a Danču. A posledná 9.) Fačková rala s rodinami Jakuba Janeca, Jakuba Peterku, vdovy Anny Kepenkovej a Juraja Miška. Dve šoltýske usadlosti boli 10.) Kostíková rala a 11.) Hrková rala, kde žili rodiny Andreja, neskôr Adama, Petra, a Juraja Podbielanských. Priezvisko bolo upravené podľa miestneho názvu obce. Šoltýs na základe písomnej zmluvy so zemepánom získal výsady na založenie novej osady, prípadne osídlenie spustnutej osady, ktorá mu zabezpečovala určité majetkové výhody spojené s dedičným richtárstvom s obmedzenou súdnou a správnu mocou. Pozýval osadníkov na územie vo svojej správe, rozdeľoval pôdu a bol výkonnou zložkou medzi zemepánom a poddanými. V Sliezkych a nemeckých oblastiach sa takto označoval „Schultheiß“, čiže rozkazovač k vyrovnaní podľnosti. Osadníci prijímali pôvodné názvy, prípadne pomenúvali jednotlivé časti chotára svojimi názvami. Na Orave sa nachádza mnoho názvov z keltskej doby - najväčší z nich je vo Veľkom Bysterci, kde sa našli keltské peniaze. Údaje aj v obvode Trstenej sa našli barbarské mince z tejto doby. Po Keltoch zostalo na Slovensku hodne zemepisných názvov. Na Orave sú to najmä štyri veľmi výrazné názvy (toponymiká): Malatiná - vyvýšené kniežacie sídlo, ktoré sa vzťahovalo pôvodne na Liptovský Starý hrad. Salatin - vyvýšená páta. Keltský pozorovateľ si predstavoval Tatry ako veľkého obra, ktorý mal hlavu niekde na Lomnickom štíte a Salatin tvoril jeho patu. Mara - po keltsky magwír, latinský meceria = múr. Rieka Orava pochádza od keltského kmeňového slova, rhwige - rvať, ryť. Orava podľa toho by znamenala - vyryté koryto. Orava má svoj pendant vo Francúzsku, ktoré je pravlastou Kelto. Z Mont Blancu cez turistické stredisko Chamonix tečie rieka Arve a vlieva sa do Rhône poniže Ženevy; ako Orava tečie od Západných Tatier, tak Arve tečie od Západných Álp. Podobnosť oboch riek padla do očí Keltom, ktorí sa sem z Francúzskeho územia prisťahovali okolo roku 270 pred Kristom. Tieto keltské názvy možno overiť v knihe Henry Lewis a Holger Pedersen - „Krátka zrovnávací gramatika keltských jazykov“. V ruskom preklade profesora Smirnova, Moskva 1954. Cho-

tárne názvy v Podbieli. Podľa katastrálnej mapy celý chotár obce má 30 honov, ktoré majú tieto názvy: Podbiel (vnútorný obvod obce), 1.) Podčervenie, 2.) Zamostie, 3.) Hore Červenie, 4.) Janove Brehy (Janovie Brehy), 5.) Úboč, 6.) Čížiková, 7.) Dudová, 8.) Magura, 9.) Detlianka, 10.) Jurčôvka, 11.) Bučina, 12.) Frľová, 13.) Cickov, 14.) Nad Brehy, 15.) Ráztoky, 16.) Vrch, 17.) Lány, 18.) Dolinka, 19.) Nadomlyn, 20.) Biela Skala (Biely), 21.) Medzi Príboje, 22.) Za Biely, 23.) Poľánky, 24.) Za Poľánky, 25.) Lúčky (Lúsky), 26.) Lacová, 27.) Príslop, 28.) Kosiborky, 29.) Studeník (Háj) a 30.) Blatničky (Blatnický Háj). Hon je vlastne plošne vymedzená časť poľnohospodárskej pôdy v chotári, časť poľa, kde je zasiata určitá plodina, ale aj stará dĺžková miera (125 krokov).

Abecedný zoznam chotárnych názvov a ich pôvod: Chotárny názov pod písmenom „A“ sa v Podbieli nenachádza.

Chotárny názov pod písmenom „B“ 1.) Balážová, odvodený od názvu priezviska „Baláž, (Balassa)“, pôvod názvu je slovenský; 2.) Beňušová, odvodený od názvu priezviska „Beňuš“, pôvod názvu je slovenský; 3.) Biela Skala, vápencovo dolomitový skalný útvar, pôvod názvu je slovenský; 4.) Biely, odvodený od skráteného názvu skalného útvaru, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 5.) Blatničky, odvodený od miesta, kde bývali výdatné dažde, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 6.) Blatnický Vrch, odvodený od vrchu lúky v chotári, pôvod názvu je slovenský; 7.) Blatnický Háj, odvodený od lesa malej rozlohy v chotári, pôvod názvu je slovenský; 8.) Bobrová rala, odvodený od názvu priezviska „Buobor, (Bubrik)“, v obci Podbiel vedený ako názov spoločnej rale, pôvod názvu je slovenský; 9.) Bôtová, odvodený od priezviska „Bôta, (Boto)“, pôvod názvu je slovenský; 10.) Brehy, odvodený od okrajov (riek, pozemkov, atď.), pôvod názvu je slovenský; 11.) Bučina, odvodený od buka (ženský názov), v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 12.) Bukový Vŕšok, odvodený od buka, vrch bukového porastu, pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „C“ 1.) Capierka, odvodený od kozy, (latinsky capra), pastvina pre doplnkový chov, pôvod názvu je latinský; 2.) Cickov, odvodený od ženských prs (ochladzovanie vodou v horúcich pracovných dňoch), v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 3.) Cickov Potok, odvodený od potoka pretekajúceho cez miestnu časť Cickov, pôvod názvu je slovenský; 4.) Cihla (Sihla), odvodený od ihličnatého porastu na lúke (zľudovené), pôvod názvu je valašský;

Chotárny názov pod písmenom „Č“ 1.) Čeršľa, odvodený od vyrúbaného porastu a prispôbeného na oranie alebo pastvu, pôvod názvu je to poslovenčený valašský výraz; 2.) Červená Skala, odvodený od vápencovo dolomitického skalného útvaru, pôvod názvu je slovenský; 3.) Čierna Mláka, odvodený od plytkej stojacej vody, prípadne hustého lesa, pôvod názvu je slovenský; 4.) Čierňava, odvodený od zhluku mrakov alebo lesa (hustý les), pôvod názvu je slovenský; 5.) Čížiková, odvodený od názvu priezviska „Číž“, v obci Podbiel vedený ako názov spoločnej rale, prípadne hon, pôvod názvu je slovenský; 6.) Čížov Kút, odvodený od názvu priezviska „Číž“, odľahlé miesto, pôvod názvu je slovenský; 7.) Čížov Vrch, odvodený od názvu priezviska „Číž“, vrch lúky, pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „D“ 1.) Davčová, odvodený od priezviska „Davčo“, pôvod názvu je slovenský; 2.) Detlianka (Dätľánka), odvodený od dätľa, lúka, pole, les, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 3.) Dilinová, rozdelené územie (divisiveque terram), lúka, pôvod názvu je latinský; 4.) Dolina, odvodené od údolia medzi horami, pôvod

(Pokračovanie na 17. str.)

Na rodnej hrude

(Pokračovanie z 16. str.)

názvu je slovenský; 5.) Dolinka, odvodené od údolia medzi horami (zdrobnelina), v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 6.) Dolné Lúčky (Lúšky), odvodený od lúky, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 7.) Dolné Skalky, odvodené od skalného útvaru v dolnej časti, pôvod názvu je slovenský; 8.) Dudová, odvodený od názvu priezviska „Duda“, v obci Podbiel vedený ako názov spoločnej rale, prípadne hon, pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „E“ sa v Podbieli nenachádza.

Chotárny názov pod písmenom „F“ 1.) Fačkov Vrch, odvodený názov od názvu priezviska „Fačko“, vrch poľa, v obci Podbiel vedený ako názov spoločnej rale, pôvod názvu je slovenský; 2.) Františkova Huta, odvodený od metalurgického komplexu, pôvod názvu je slovenský; 3.) Frľová, odvodený od názvu priezviska „Frľo“, pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „G“ sa v Podbieli nenachádza.

Chotárny názov pod písmenom „H“ 1.) Háj (Studeník), odvodený od hory, lesa malej rozlohy pri rieke Studená (Studený Potok), v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 2.) Hájik, odvodený od hory, lesa malej rozlohy, pôvod názvu je slovenský; 3.) Hámor, odvodený od dielne na spracovanie kovov kutím, pôvod názvu je nemecký; 4.) Hore Červené, odvodený od pastvy za Červenou Skalou, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 5.) Horné Lúčky (Lúšky), odvodený od lúky, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 6.) Hrachársky, odvodený od prezývky k priezvisku „Kováč“, pôvod názvu je slovenský; 7.) Hrčková rala, odvodený od názvu priezviska „Hrčka“, v obci Podbiel vedený ako názov spoločnej rale, pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „I“ sa v Podbieli nenachádza.

Chotárny názov pod písmenom „J“ 1.) Janove Brehy, odvodený od názvu priezviska „Janec (Janík)“, v obci Podbiel vedený ako názov spoločnej rale, prípadne hon, pôvod názvu je slovenský; 2.) Jasenek, odvodené od jaseňa (mužský názov), zráz, pôvod názvu je slovenský; 3.) Jurčôvka, odvodené od názvu priezviska „Jurčo“, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „K“ 1.) Kamenný Vŕšok, odvodený od skalného útvaru, vrch kopca, pôvod názvu je slovenský; 2.) Kepeňov Vŕšok, odvodený od názvu priezviska majiteľa (cudzina), pôvod názvu je slovenský; 3.) Kliníky, odvodený od tvaru geometrického útvaru – klína, pôvod názvu je slovenský; 4.) Kosiborky, odvodený od textu borenia sa pri kosení trávy, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 5.) Kostíková, odvodený od názvu priezviska „Kostík“, v obci Podbiel vedený ako názov spoločnej rale, pôvod názvu je slovenský; 6.) Kotelnica, odvodený od miesta kotení oviec a kôz, pole, lúka, pôvod názvu je slovenský; 7.) Kráľová, odvodený od majetku kráľa, panský les, pôvod názvu je slovenský; 8.) Krivý Kút, odvodený od výbežku v rohu, pole, pastva, pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „L“ 1.) Lacová, odvodený od názvu priezviska, prípadne mena, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 2.) Lacov Potok, odvodený od názvu priezviska, potok, prípadne mena, pôvod názvu je slovenský; 3.) Lány, odvodený od veľkého poľa, prípadne starej českej plošnej miery, pôvod názvu je slovenský, prípadne s českým prvkom; 4.) Laz, odvodený od horskej osady, prípadne územia, ktoré sa javí ako zmračené, či okyptené, pôvod názvu je slovenský; 5.) Letisko (Zrázy), odvodený od veľkej plochy

strmého svahu, pôvod názvu je slovenský; 6.) Lučivník, odvodený od lúky, pôvod názvu je slovenský; 7.) Lučivný, odvodený od lúky, pôvod názvu je slovenský; 8.) Lúčky (Lúšky), odvodený od lúky, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; Chotárny názov pod písmenom „L“ 1.) Ľaková, odvodený od názvu priezviska „Ľak, Ľako, Ľach (Poliak)“, pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „M“ 1.) Magura, odvodený od mojej hory, názov je známy v Rumunsku, na Ukrajine i v Poľsku, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je valašský; 2.) Marmatina Skalka, odvodený od názvu priezviska majiteľa (cudzina), pôvod názvu je slovenský; 3.) Medzi Príboje, odvodený od miesta, kde bije do skaly rieka Orava, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 4.) Merťuk, odvodený od dĺžkovej a objemovej miery, pôvod názvu je staroslovenský; 5.) Mianová, odvodený od názvu priezviska majiteľa (cudzina), Nižná, pôvod názvu je slovenský; 6.) Mierťuska, odvodený od dĺžkovej a objemovej miery, pôvod názvu je staroslovenský; 7.) Mláky, odvodený od plytkej stojacej vody, prípadne hustého lesa, pôvod názvu je slovenský; 8.) Mlynisko, odvodený od historického areálu mlyna, prípadne navezených skál z riečiska, pôvod názvu je slovenský; 9.) Močiare, odvodený od premočeného pozemku, močariny, pôvod názvu je slovenský; 10.) Mondečka, odvodený od názvu priezviska „Mondek“, pôvod názvu je valašsko-slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „N“ 1.) Nádvky, odvodený od hrubých, ostrých, neupravených lúk, či pastvy, pôvod názvu je slovenský; 2.) Nad Brehy, odvodený od okraja rieky, potoka, lesa, lúky, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 3.) Nad Brezy, odvodený od iného názvu miestnej časti Nad Brehy, pôvod názvu je slovenský; 4.) Nad Čiernou Mlákou, odvodený od lesa nad miestnou časťou Čierna Mláka, pôvod názvu je slovenský; 5.) Nad Háj, odvodený od územia nad miestnou časťou Háj, pôvod názvu je slovenský; 6.) Nad Kráľová, odvodený od lesa nad miestnou časťou Kráľová, pôvod názvu je slovenský; 7.) Nadomlyn, odvodený od územia nad mlynom, v obci Podbiel vedený ako hon, pôvod názvu je slovenský; 8.) Nad Močiare, odvodený od územia nad miestnou časťou Močiare, pôvod názvu je slovenský; 9.) Nad Pivovarom, odvodený od územia nad pivovarom, pôvod názvu je slovenský; 10.) Nad Pizňovkou, odvodený od nemeckého slova pinken – sedieť, pôvod názvu je nemecký; 11.) Nad Prípor, odvodený od slova prípor – podpera, podporný stĺp, pôvod názvu je architektonický; 12.) Nad Ráztoky, odvodený od zvažujúceho sa horského úvalu, po ktorom steká voda, pôvod názvu je slovenský; 13.) Nad Skalou, odvodený od územia nad skalným útvarom, pôvod názvu je slovenský; 14.) Nad Skalky (Skalkami), odvodený od územia nad skalným útvarom, pôvod názvu je slovenský; 15.) Nad Úboč, odvodený od územia nad svahom vrchu, pôvod názvu je slovenský; 16.) Nad Zrázy, odvodený od územia nad miestnou časťou Zrázy, pôvod názvu je slovenský; 17.) Na Stávk, odvodený od miesta, kde sa nachádza kaplnka (zastavenie pri ceste do poľa), pôvod názvu je slovenský;

Chotárny názov pod písmenom „O“ 1.) Okružla, odvodený od geometrického útvaru – kruhu, prípadne hladkého kameňa, pôvod názvu je slovenský; 2.) Operalý, odvodený od slova opretý (španielske slovo „Operalo“ – obsluhovať), pôvod názvu je slovenský; 3.) Orava, odvodený od kvádskeho výrazu bystrý tok rieky, prípadne keltského výrazu vyrytý breh, pôvod slova je kvádske, keltský; 4.) Ostrov, samostatná časť nad Beňušovou, pôvod slova je slovenský;

PhDr. Jozef Turčák

Pokračovanie nabudúce

História poľovníctva v Podbieli

(pokračovanie z minulého čísla novín)

e/ Poľovníctvo v Podbieli do roku 1995

Mesiac január 1994 sa niesol v znamení viacerých rokovaní poľovnej skupiny č. 10 v Dlhej nad Oravou, poľovníkov poľujúcich v katastri obce Podbiel, za účelom prípravy žiadosti o vystúpenie z poľovného združenia v Dlhej nad Oravou a vytvorenia nového poľovného združenia v Podbieli, vytvorenia prípravného výboru, poľovnej stráže, stanov, poľovného poriadku a postupu pri prijímaní členov.

Bol zriadený prípravný výbor, zložený z členov – Štefan Sitek, Ján Lukáčik, Ing. Viliam Karisný, Ing. Ján Veselý, Ivan Garaj, Milan Lofaj st., JUDr. Miroslav Bachynec. Názvom poľovného združenia sa stala dominanta lesného masívu nad obcou „Senková“. Majetkom novovzniknutého združenia sa mala stať „stará“ poľovnícka chata a Praga V3S.

Stará chata

Praga V3S „vetrieska“

Boli pripravené podklady na podanie žiadosti na vznik poľovného revíru pôvodne v celkovej výmere 2043,53 ha. Kataster obce Podbiel disponuje výmerou len 1929,01 ha, ktorá nebola dostatočnou na vytvorenie poľovného revíru, ktorý v zmysle príslušných právnych predpisov musí mať minimálne 2000 ha. Z uvedených dôvodov sme si niekoľko desiatok ha museli „požičať“. V období pred podaním žiadosti sa uskutočnilo mnoho rokovaní s poľovníkmi susedných revírovľhá, Krivá, Nižná. „Požičanie“ potrebných hektárov nám bolo sľúbených v Dlhej, Krivej a Nižnej. Takže žiadosť, ktorej obsah naplnil zákonnú podmienku - požadovanú výmeru revíru minimálne 2000 ha, mohla byť pripravená.

Úspešná poľovačka Jozef M., Jozef P., Štefan S., Miroslav M., Milan L. st., Július L., Ján L., Jozef F., Jaroslav L.,

Dňa 24.06.1994 prostredníctvom Poľnohospodárskeho poľovníckeho družstva Nižná, Spolumajiteľstva bývalých urbáristov obce Podbiel, Severoslovenských štátnych lesov, Lesného závodu v Námestove, bola podaná žiadosť o uznanie poľovného revíru, ktorú Lesný úrad v Dolnom Kubíne prevzal dňa 27.06.1994. Schvaľovanie poľovného revíru bolo dlhodobším procesom. Členovia vznikajúceho nového poľovného združenia v Podbieli nemohli nechať nič na náhodu. Preto už v mesiaci november 1994 bola podaná žiadosť na Predstavenstvo Okresnej organizácie SPZ /OkO SPZ/ v Dolnom Kubíne na zvolanie ustanovujúcej schôdze, ktorú podpísali členovia prípravného výboru.

Dňa 2. decembra 1994 sa uskutočnila ustanovujúca členská schôdza PZ Podbiel. Zvolala ju OkO SPZ v Dolnom Kubíne za účasti Ing. Jána Rešutíka, tajomníka OkO SPZ. Všetci členovia prípravného výboru Štefan Sitek, Ján Lukáčik, Ing. Viliam Karisný, Ing. Ján Veselý, Ivan Garaj, Milan Lofaj, JUDr. Miroslav Bachynec boli prijatí za členov PZ „Senková“. Bol zvolený aj prvý sedemčlenný výbor - predseda Ivan Garaj, podpredseda Ján Lukáčik, tajomník Ing. Viliam Karisný, poľovný hospodár Ing. Ján Veselý, finančný hospodár Štefan Sitek, strelecký referent a kronikár JUDr. Miroslav Bachynec, kynologický referent Milan Lofaj. Boli schválené Stanovy PZ „Senková“ Podbiel, aby mohli byť za členov združenia prijatí aj ďalší prihlásení kandidáti. Aj napriek výhradám voči prijatiu niektorých osôb, ktoré neboli občanmi obce Podbiel, v tajnom hlasovaní boli prijatí za členov združenia všetci členovia,

(Pokračovanie na 19. str.)

História poľovníctva v Podbieli

(Pokračovanie z 18. str.)

ktorí si podali prihlášky - JUDr. Miroslav Bachynec, Miroslav Beňušík, Jozef Franko, František Garaj, Ivan Garaj, Jozef Klimčák, Ing. Viliam Karisný, Milan Loffaj st., Ján Lukáčik, Ľubomír Maťaša, Milan Mikulášik, Miroslav Mikulášik, Jozef

Zber sena

Mores, Peter Plavák, Štefan Sitek, Pavol Šimko, Ing. Ján Veselý, Jozef Vilčínský st., Jozef Vilčínský ml., Peter Vilčínský. Bola zvolená dozorná rada v zložení Jozef Mores – predseda, Miroslav Beňušík, Miroslav Mikulášik – členovia, bol schválený poľovný hospodár PZ Ing. Ján Veselý.

Dr. Miroslav Bachynec – pokračovanie nabudúce

Gul'áše na Jána na „starej chate“

Alexius Elek Demian, hlavný lesmajster Oravského komposesorátu v Podbieli, nestor moderného lesníctva, poľovníctva, turistiky a lyžovania v Roháčoch

Alexius Demian
(1837-1901)

Alexius (Elek maďarsky) Demian (*11.apríl 1837 Dolný Kubín - †27. jún 1901 Podbiel), bol synom hlavného lekára (fyzikusa) Oravskej, Liptovskej a Trenčianskej stolice, Baltazára Demiana (*16.máj 1803 Liptovský Peter - †28.november 1851 Dolný Kubín) so sídlom v Dolnom Kubíne. Jeho otec sa narodil v rodine evanjelického kňaza Juraja Demiana a jeho manželky Charitas, rodenej Szontágh. Baltazár Demian sa 10. júla 1836 v Dolnom Kubíne oženil so Žofiou Lehotskou a okrem syna Alexiusa sa rodičom narodila aj dcéra Žofia Nozdroviczka, rodená Demianová (*27.august 1839 Dolný Kubín), neskôr manželka trenčianskeho župného generálneho prokurátora Gyulu Nozdroviczkeho, ktorý od roku 1856 pôsobil ako predseda Oravsko-Trenčianskej župnej sedrie (súdu). Pribuzný Gyulu Nozdroviczkeho, Mikuláš Nozdroviczky bol v roku 1795 Lesmajstrom Oravského komposesorátu. Baltazár Demian bol vzácný lekár, ktorého vyznamenal v roku 1850 ruský cár Mikuláš I. vojenským rádom (Rytier Rádu sv. Stanislava), za zvládanie epidémie cholery v ruskej armáde, ktorá v roku 1849 prechádzala Oravou. O všestranosti Baltazára Demiana svedčila aj skutočnosť, že od mladosti sa venoval maliarskej

tvorbe, najmä krajinomalbe a portrétom. Tým sa stal vzorom aj svojmu synovi.

Lesné hospodárstvo na Orave

V roku 1606 sa Oravský hrad s panstvom stal súkromným majetkom rodiny Thurzovcov. Po smrti Juraja Thurzu a jeho syna Imricha prešla Orava podľa závetu do majetku na Jurajove dcéry (Judita Perényi, Zuzana Jakušič, Barbora Erdődy, Helena Il-lésházy, Mária Vízkelethy, Katarína Thököly a Anna Szunyogh), ktoré so svojimi manželmi vytvorili Spolok spolumajiteľov oravského hradného panstva – Oravský komposesorát. Predpisy pre spravovanie majetku boli prijaté na prvom valnom zhromaždení 5. júla 1626. Podľa stanov, ktoré platili až do roku 1897 na čele komposesorátu stál riaditeľ (direktor), neskôr gubernátor, ktorého volili spoluvlastníci spomedzi seba. Podliehal mu úradnícky zbor, ktorý spravoval záležitosti panstva. V roku 1626 bolo na Orave prevádzkovaných deväť vodných píl, ktoré boli v správe novovzniknutého Oravského komposesorátu. Pily boli v Párnici, v Oravskom

Sv. Ján Nepomucký 1780

(Pokračovanie na 20. str.)

Alexius Elek Demian, hlavný lesmajster Oravského komposesorátu v Podbieli, nestor moderného lesníctva, poľovníctva, turistiky a lyžovania v Roháčoch

(Pokračovanie z 19. str.)

Podzámku, v Breze, v Krivej, v Trstenej, vo Veľkej Lipnici, v Hornej Zubrici a dve pily boli v Podbieli. Podbiel sa stal významným drevárskym strediskom. Pily v Podbieli boli na rieke

Pekáreň Antona Jakubca (1879-1967)

Orave v lokalite „Ráztoky“ a na rieke Studená, pravdepodobne v lokalite „Mlynisko“. Toto miesto bolo častým záplavovým územím, preto neskôr nová píla bola vybudovaná jeden kilometer vyššie v lokalite, kde neskôr vznikol liehovar a pivovar Oravského komposesorátu. V lokalite „Mlynisko“ bolo aj plavisko pre pltnicu a drevosklad. V roku 1780 bola v blízkosti postavená statuja Sv. Jána Nepomuckého, ktorý je patrónom pltníkov (Kanderkov dvor na začiatku obce Podbiel). Oravský komposesorát na Orave prevádzkoval aj tri papierne, presnejšie prevádzky na spracovanie drevoviny pre výrobu ručného papiera. Tieto prevádzky boli v Párnici, v Nižnej a v Podbieli. Papierne v Podbieli sa nachádzala v lokalite „Mláka“. Oravský komposesorát a neskôr firma Greiner v Podbieli prevádzkovali v lokalite „Ráztoky“ tzv. „Dubáreň“, čiže spracovávali smrekovú kôru pre potreby opracovania (činenia) koží. Pod cintorínom v lokalite „Závozok“ bola postavená murovaná budova pre úradníkov Oravského panstva (neexistujúca budova, naposledy vo vlastníctve rodiny Antona Jakubca). Taktiež prevádzka pivovaru a sklady boli prestavané do murovanej podoby. Vedľa pily na rieke Studená bola postavená murovaná budova Lesnej správy v Podbieli (dnes budova spoločnosti Drevodom Orava s.r.o., Podbiel). Na pozemku za riekou Studená v katastri susednej obce Nižná, kde sa nachádzal panský statok (curialis birtok) v lokalite „Kuria“, bola v roku 1836 postavená železná huta (Františkova huta) a hámor s kováčskou dielňou. Murovaná kováčska dielňa sa v Podbieli nachádzala na mieste rodinného domu Ing. Ondreja Kríža a drevená kováčska dielňa (kuzeň, nazývaná tiež šmykňa) v lokalite „Pod Závozkom“. Tu, povyššie smerom ku kostolu, v lokalite „Mláka“, bola postavená v roku 1833 aj drevená škola. Škola v roku 1866 zhořela pri obrovskom požiari (v Podbieli zhořelo 86 drevených domov aj s gazdovskými stavbami). Murovaná škola bola postavená v roku 1870 (dnes budova miestneho etnografického múzea). Úradnícky zbor Oravského komposesorátu nesídlil len na Oravskom zámku a po roku 1797 v budove Prefektúry a Riaditeľstva Oravského komposesorátu v podhradí, ale pôsobil aj v miestach, kde sa nachádzali prevádzky panstva. Preto aj do Podbiela prichádzali odborníci podľa potrieb spoločenstva. Juraj Dlholec-

ký, hospodársky správca Oravského komposesorátu a neskôr správca panskej pily v Podbieli. Rodina Dlholecových bola jedna z dvoch zemianskych podbielanských rodín z roku 1778 (druhá rodina bola rodina Bernolák). Neskôr sa zemianskou rodinou stala aj rodina Kangyerka – Kanderka (výrobcovia papiera v Nižnej). Rodina Dlholecových mala pôvod v pôvodnej šoltýskej rodine z Dlhej nad Oravou (Dlhá Lúka). Juraj Dlholecový sa v Podbieli stal aj prvým dedičným richtárom (1761-1763). Jeho syn Michal ml. bol vyberačom poplatkov a po roku 1816 správcom vyhoreného Oravského zámku. Druhý syn Jakub bol lesníkom Oravského komposesorátu. Na konci 19. storočia správca pily Oravského komposesorátu z rodiny Dlholecových dal vybudovať vedľa pily dom pre komorníkov (zamestnancov panskej pily pri pivovare). Pôvodné číslo domu bolo 45. Michal Dlholecový, brat Juraja Dlholecového, správcu pily Oravského komposesorátu v Podbieli. Michal Dlholecový bol významným župným geometrom. V roku 1782 vytvoril mapu Oravy. V roku 1793 sa stal členom Slovenského učeného tovarišstva v Bratislave, ktoré združovalo prívržencov na ce-

Rímskokatolícka ľudová škola (1870-1960)

lom Slovensku a širilo slovenský jazyk a literatúru v duchu Antona Bernoláka. V roku 1807 bol správcom Oravského komposesorátu. Obec Dlhá nad Oravou (Dlhá Lúka) má vo svojom erbe smrek na ktorom sedí tetov. Na pôvodnej budove starej školy v Podbieli (dnes malé etnografické múzeum, č. domu 194) sa nachádza symbol, strom s tromi guľôčkami. Je predpoklad, že tento symbol súvisí s rodinami Dlholecových, prípadne Vavrečan. Tento symbol si vyžaduje odbornú analýzu. Ján Vavrečan st., nediplomovaný učiteľ v prvej podbielanskej škole (1821), ktorá stála v lokalite „Mláka“. Pochádzal z podbielanskej papiernickej rodiny Vavrečanových, ktorej sídlo bolo v lokalite „Pod Závozkom“, smerom na Zámostie. Ján Vavrečan st. pomáhal odborne aj s prevádzkou papierne v Nižnej. Bol zároveň obecný poštár a organista. Zažil nemecké i maďarské právo. Hovoril latinsky, nemecky a maďarsky, ale vždy učil len po slovensky. Po požiari v roku 1866 sa učilo aj v dome, kde neskôr žil Ján Dvoršťák, starý otec slovenskej umelkyne Dariny Laščiakovovej. Dlhoročný podbielanský učiteľ Ján Vavrečan st. zomrel v roku 1885. Ján Vavrečan ml., obchodník so smrekovou kôrou (dubom) a ľudový liečiteľ, sa narodil 30. júna 1811 v Podbieli. Mal vlastnú dubáreň, kde vyrábala „dub“, čiže drvil smrekovú kôru, ktorá obsahovala trieslo a slúžila ako farbivo pri spracovaní garbiarskych výrobkov. Svoju dubáreň predal neskôr židovskému obchodníkovi s drevom a majiteľovi murovaného hostinca v Podbieli, Móricovi Meiselovi. Jeho syn František Vavrečan (narodený v roku 1845) študoval v Maďarsku, kde vstúpil do seminára v Székesfehérvári (Stoličnom Be-

(Pokračovanie na 21. str.)

Alexius Elek Demian, hlavný lesmajster Oravského komposesorátu v Podbieli, nestor moderného lesníctva, poľovníctva, turistiky a lyžovania v Roháčoch

(Pokračovanie z 20. str.)

lehrade). Po vysviacke za kňaza pôsobil ako profesor bohoslovie. Jeho zaťom bol Ondrej Krafský, neskorší významný podbielanský richtár. Ján Vavrečan ml. zomrel v Podbieli, kde

Budova prefektúry Oravského komposesorátu v Oravskom Podzámku

je aj pochovaný, v roku 1900. Ondrej Krafský, obchodník so smrekovou kôrou (dubom) a podbielanský starosta, sa narodil v Podbieli v roku 1830. Podnikal so svojim svokrom Jánom Vavrečanom ml. So svojou manželkou Katarínou Máriou rodeonou Vavrečanovou mal syna, kňaza, Jozefa Krafského a dcéry Teréziu Árvayovú (Oravskú), manželku revírnika Oravského komposesorátu Jána Jozefa Árvaya, Máriu Kanderkovú, manželku amerického Slováka Johna Kanderku z mesta Ironwood z Pensylvánie a Žofiu Turčákovú, manželku Petra Turčáka, vyslúžilého vojaka pevnostného delostreleckého pluku v Petrovaradíne (Keiserliche und königliche Festungsartellerie Regiment), štátneho cestára, kontrabasistu podbielanskej sláčikovej kapely a spoluzakladateľa Podbielanského potravinového gazdovského spolku. Najmladší syn bol Ing. František Krafský, lesný inžinier. Pôsobil v Bzovíku a Letkéši v Hontianskej župe. Ondrej Krafský zomrel v Podbieli v roku 1885. Dekan Jozef Krafský, katolícky kňaz, syn podbielanského starostu Ondreja Krafského sa narodil v Podbieli 26. septembra 1857. Po skončení gymnázia študoval na bohosloveckom ústave v Ostrihome a na Pazmaneu vo Viedni. V tom čase pôsobil aj ako vychovávateľ rakúskeho arcivojvodu a habsburského následníka trónu Františka Ferdinanda d'Este, ktorý bol so svojou manželkou grófkou Žofiou Chotkovou, zavraždený v Sarajeve v roku 1914. Neskôr v Ostrihome vyučoval aj pedagogiku na tamomšom učiteľskom ženskom ústave pre učiteľky materských škôl. Dekan Jozef Krafský pôsobil ako kňaz v Komjaticiach, v Oháji a vo Vrábľoch. Zomrel postihnutý porážkou, počas slávnostného prejavu, ako predseda miestneho spolku Matice slovenskej, na počesť prezidenta Tomáša Garrigue Masaryka, v miestnom hoteli vo Vrábľoch, 17. marca 1923. Ján Jozef Árvay (Oravský), pôvodným menom Jozef Prč, revírnika Oravského komposesorátu, sa narodil ako najmladší syn lesníka Jozefa Prča v obci Zuberec. Jeho švager, manžel sestry Anny bol známy zuberský hájnik Štefan Šróba st., otec chatára a zakladateľa Horskej služby pre oblasť Západných Tatier (od roku 1954) Štefana Šróbu ml. Oženil sa s dcérou podbielanského richtára Ondreja Krafského, Teréziou. Pre Oravský komposesorát ako lesník slúžil v Blatnej neďaleko Habovky a ako revírnika v Oravskom Podzámku. Neskôr si zmenil priezvisko na Árvay a po zániku monarchie na Oravský. Jeho syn bol Dr. Eduard

Oravský - Árvay a dcéra učiteľka Margita Árvayová. Zomrel v Oravskom Podzámku. Peter Turčák st., sa narodil 28. júna 1862 v rodine Mateja Turčáka. Vyslúžilý vojak - oberkanonier Peter Turčák slúžil tri roky u pevnostného delostrelectva v Budíne, Temešváre, Petrovaradíne a na dunajskom ostrove Ada Kaleh. Tento roľník a štátny cestár hovoriaci niekoľkými jazykmi, bol spoluzakladateľom Podbielanského potravinového gazdovského spolku a aktívnym vlastníkom Spolumajiteľstva bývalých urbarialistov obce Podbiel. Jeho brat Ondrej bol členom Cirkevnej rady v Nižnej. Ondrejovi traja synovia pracovali v drevárskom priemysle v Britskej Kolumbii v Kanade. Do Kanady odišiel aj brat Ján s rodinou. Terézia Regulová, rod. Turčáková, dcéra Jána, bola matkou významného kanadského kňaza reverenda Josepha Stephena Reguly z Fort William v Ontáriu. V tom istom kostole bol v minulosti kňazom aj Martin Pazúrik st. z Podbiela. Peter Turčák zomrel v Podbieli 15. apríla 1940. Peter Turčák ml. (notár a osvetový pracovník), sa narodil 14. septembra 1896 v rodine Petra Turčáka st. Gymnázium študoval v Ružomberku. Matka Žofia Turčáková, rod. Krafská si priaľa, aby bol lekár. Štúdium medicíny však prekazila Prvá svetová vojna. V Rusku padol do zajatia. Z vojny sa vrátili spolu s bratom Alojzom ako príslušníci Československých légii. Po absolvovaní právnického vzdelania sa stal notárom a pôsobil na viacerých miestach Slovenska. V dôchodkovom veku pracoval ako lektor na Oravskom zámku. Vychoval niekoľko generácií lektorov pre potreby Oravského múzea. Bol zberateľ, milovník prírody, histórie a spolupracovník mnohých múzeí doma i v zahraničí. Starostlivosť o rodinné gazdovstvo a štátne cestárstvo prebral brat Alojz. Ten bol aj aktívnym vlastníkom Spolumajiteľstva bývalých urbarialistov obce Podbiel. Peter-Turčák ml. zomrel 3. júna 1975. Podbielanský chotár pre samotné poľnohospodárstvo v porovnaní s okolitými dedinami je mimoriadne nepriaznivý. Spojením s lesným hospodárstvom bolo možné v minulosti však zabezpečiť základnú obživu pre obyvateľov obce Podbiel. Pôvodná valašská obec sa do začiatku 19. storočia zmenila na malé priemyselné stredisko, ktoré v okolí nemalo obdoby. Píly, mlyny, valchy, dubárne, papierne, šindliarne, vápenice, kováčske vyhne, pivovar, liehovar, železiareň, hámor, pálenie milierov, furmanstvo, pltníctvo, neskôr železnica, to všetko viedlo obyvateľstvo Podbiela k odchodu od naturálneho hospodárstva k peňažnému hospodárstvu (možnosť zárobku a nákupu naturálnych prostriedkov za mzdy). V roku 1848 bolo zrušené poddanstvo a tým aj zemepanská právomoc a následne bývalým

Gróf Edmund Zichy (1811-1894)

moderný hospodár, gróf Edmund (Ziči slovensky) Zichy (*19. júl 1811 Viedeň - †27. január 1894 Viedeň). Bol synom Františka Zichy de Zich et Vásonkeő a Márie Dominiky Gräfin zu Lodron - Laterano Castelromano.

Pokračovanie nabadúce

ne vzdelaný, novátorský a moderný hospodár, gróf Edmund (Ziči slovensky) Zichy (*19. júl 1811 Viedeň - †27. január 1894 Viedeň). Bol synom Františka Zichy de Zich et Vásonkeő a Márie Dominiky Gräfin zu Lodron - Laterano Castelromano.

PhDr. Jozef Turčák

História TJ ŠK Podbiel

Jar 1969

Vstupujeme do nového občianskeho roka s predsavzatím pokračovať v doterajšej dobrej práci pre rozvoj športu v našej obci Podbiel. Po úspešných podujatiach v jubilejnom roku 1968 sú tu všetky predpoklady dať trvalý základ úspešnému rozvoju v budovaní materiálne - technickej základne telovýchovnej jednoty.

V tomto roku zima nebola a ani nie je bohatá na sneh, a tak naši športovci len skromne mohli využívať lyžiarsky vleč Pod Pálenicou. Neboli ani mrazy, a tak naši športovci nevybudovali ani klzisko.

Funkcionári neoddychovali. Pripravovali plány na ďalšiu výstavbu v športovom areáli. Keďže máme už vlastný autobus, chcú postaviť garáž. Ďalej uvažujú s výstavbou nejakej chatky pre bufet. Aj priestranstvo pred areálom chcú riadne upraviť – vyasfaltovať. Podobne aj cestu k šatniarom treba upraviť na tvrdý podklad a v budúcnosti tiež vyasfaltovať. To sú budovateľské plány na rok 1969. Je toho dosť hodne, ale aj keď sa všetko neurobí, predsa potešujúce je, že sa začína pracovať seriózne s perspektívnymi úvahami, plánmi, že sú postavené časové ciele. Funkcionári sú ľudia všetko zamestnaní a činnosť v TJ je dobrovoľná.

Zatiaľ naši športovci okrem občasného lyžovania majú ešte jednu možnosť, ako aktívne športovať, a to hrať stolný tenis. V tomto športe máme aj súťažné stretnutia, a síce okresnú súťaž, v ktorej sme boli rozdelení do skupiny „juh“. Je potešiteľné, že stolný tenis hrá veľa našich mladých športovcov.

Prvé majstrovské zápasy v stolnom tenise odohrali mužstvá koncom roku 1968.

SEZ Dolný Kubín – Podbiel 14:0

Oravská Poruba – Podbiel 14:0

Tieto zápasy sme hrali oba vonku a vysoko sme prehrali bez zisku jediného setu. Naši hráči mali zrejme „nováčikovskú“ trému a neskúsenosť.

V prvých týždňoch r.1969 súťaž pokračovala, oficiálne ju nazvali „skupina B“. Ďalšie zápasy sme hrali doma a obidva sme vyhrali.

Podbiel – Medzibrodie 14:0

Podbiel – Mokrady „B“ 9:5

Na posledný zápas prvej časti naše mužstvo do Istebného neodcestovalo z technických príčin (niektorí hráči mali pracovné povinnosti a rodinné záležitosti). Tento zápas sme prehrali kontumačne.

Istebné – Podbiel 14:0 kont.

Podbiel – SEZ Dolný Kubín 10:4

Dohrávané stretnutie z prvej časti vyhrali zaslúžene domáci, z ktorých treba pochváliť hlavne Kuboša, ktorý i pri svojom veku je ešte stále platným hráčom. Bodovali: Mišínský 3, Loffaj a Sitek po 2, Hučala a Kuboš po 1, štvorhra Kuboš – Sitek 1.

SEZ Dolný Kubín - Podbiel 3:11

Súperi sa stretli aj druhýkrát, tentoraz v Dolnom Kubíne. Aj v tomto stretnutí boli lepší hostia, za ktorých získali body: Loffaj 3, Mišínský, Kuboš a Sitek po 2, Hučala 1, štvorhra Kuboš – Sitek 1.

Podbiel – Oravská Poruba 12:2

Naše družstvo dosiahlo ďalšie víťazstvo, ktoré znamená postup o dve miesta v tabuľke, na 3. miesto. Bodovali: Mišínský a Sitek po 3, Loffaj a Sitek II. po 2, Kuboš 1, štvorhra Loffaj – Sitek II. 1.

Ako nováčik súťaže sme si počínali dosť dobre. Stále u nás existuje problém, miestnosť, kde by sa mohlo hrať. Spoločenská miestnosť v šatniach na ihrisku nie je v zime vykurovaná a nie dosť veľká. Hranie v kinosále obmedzuje správca kina Vasek. Bolo by treba viac trénovať, ale niet kde!

Začiatkom februára 1969 bola výročná členská schôdza. Hodnotil sa uplynulý rok, schvaľovali plány činnosti a rozpočet na rok 1969. Športový klub má 6 oddielov: futbalový, stolnotenisový, volejbalový, lyžiarsky, turistický a šachový. Mali by ešte pribudnúť oddiely kolársky a hokejový.

Na čelo nového výboru bol opäť zvolený Ondrej Krafský, podpredsedom sa stal Július De-Riz, tajomníkom Alojz Turčák a hospodárom zostáva Štefan Nábočík. Vo výbore sú ešte: Jozef Šutiak, Jozef Mintál

ml., Jozef Michalec-Magar, Július Lofaj, Štefan Sitek, Ján Liška a Jaro Lukačík.

Majstrovské zápasy v stolnom tenise pokračovali a my sme v nich dosahovali striedavé výsledky.

Medzibrodie – Podbiel 5:9

Naši hráči zahrali dobre a pripravili súperovi v poradí už ôsmu prehru. Bodovali: Loffaj 3, Hučala 2, Vojt, Kuboš a Sitek po 1, štvorhra Kuboš – Sitek 1.

Mokrady „B“ – Podbiel 12:2

Podbiel – Istebné „B“ 14:0 kont.

Súťaž skončila. S našim umiestnením na 4. mieste môžeme byť spokojní, hlavne vzhľadom na to, že sme nemali dobré podmienky na tréningovanie.

Konečná tabuľka skupiny „JUH“ - zima 1969

1.	Mokrady „B“	10	8	1	1	105:35	27
2.	Istebné „B“	10	7	0	3	88:52	23
3.	SEZ D. Kubín	10	5	1	4	78:62	21
4.	Podbiel	10	6	0	4	69:71	20
5.	Or. Poruba	10	3	0	7	50:90	16
6.	Medzibrodie	10	0	0	10	30:110	8

Z činnosti tohto obdobia treba poznamenať usporiadanie MAŠKARNÉHO PLESU, ktorý sa konal na konci fašiangy a skončil sa veľmi úspešne.

Treba však vysloviť poľutovanie, že sme nedokázali cez celé zimné obdobie nacvičiť a odohrať aspoň jednu divadelnú hru. V minulosti, hoci sme mali problémy s miestnosťou, sme dokázali za jednu zimu zahrať aj 2 – 3 divadelné hry. Vtedy sme hrali aj v školskej bráne – dnešná budova MNV. V dedine boli dvaja učitelia, a predsa to šlo. V Podbieli sa nehralo divadlo od roku 1964.

Hoci už bol apríl, počasie bolo chladné, hodne pršovalo, a tak sa futbalisti ťažko dostávali k slovu. Nedalo sa ani poriadne trénovať. Okresný futbalový zväz konečne rozhodol, že zápas s Lokcou sa bude opakovať.

Zápas sa odohral v Lokci ešte dňa 13. apríla 1969. Naše futbalové mužstvo nastupovalo na zápas dosť slabo pripravené. Mali sme útechu len v tom, že aj domáci nemali lepšie možnosti na tréningovanie.

Lokca – Podbiel 2:2 (1:2)

Opakovaný zápas priniesol slabý futbal, poznačený začiatkom sezóny. V prvom polčase sme mali miernu prevahu, kým v druhom, hlavne spočiatku, hrali lepšie domáci.

Nakoniec ani jedno mužstvo nemalo dostatok síl na strelenie víťazného gólu. Remíza je spravodlivá. Góly dali: Murín Milan a Sitek Laco.

Začiatok jarnej futbalovej súťaže II. triedy bol pre nepriaznivé počasie posunutý o týždeň. Prvý zápas sa odohral 20.4.1969. Očakávame, že naše mužstvo bude hrať tak, aby sme postúpili do vyššej futbalovej súťaže.

Podbiel – Tvrdošín 3:1 (1:0)

Prvý zápas na domácej pôde sme síce vyhrali, ale výkon mužstva bol celkom matný. Slabé mužstvo hostí, ktoré je vo veľkej kríze, momentálne je na poslednom mieste, mohlo dostať oveľa viac gólov, keby bol náš výkon lepší. Góly dali: Hučala, Sitek, Murín.

Oravské Veselé – Podbiel 0:0

Získať čo iba bod v Oravskom Veselom, to niečo znamená! V tomto zápase naše mužstvo hralo lepšie, ako v predošlých zápasoch. Našu radosť zo zlepšeného výkonu a zisku jedného bodu znižuje len to, že v zápase bol zranený Belopotčan a je obava o ďalší jeho štart.

V predzápase hrali naši dorastenci: Oravské Veselé – Podbiel 2:1 (1:1).

Podbiel – Mokrady „B“ 0:1 (0:0)

(Pokračovanie na 23. str.)

História TJ ŠK Podbiel

(Pokračovanie z 22. str.)

Hrali sme opäť jeden nešťastný zápas. Hoci sme mali prevahu, veľa sme žiaľ nepresne strelili, nedokázali sme dať ani jeden gól. Hostia dali pár minút pred koncom z ojedinelého útoku víťazný gól. Naši futbalisti už boli doslova otrávení jednotvárnosťou hry a márneho dobývania bránky hostí.

Párnica – Podbiel 2:3 (0:1)

V Párnici sme aj v minulosti už neraz zvíťazili. Terajšie naše víťazstvo bolo zaslúžené. Hrali sme takticky dobre. Góly: Murín, Mintál a Sitek.

Veličná – Podbiel 2:2 (0:1)

O výsledok tohto zápasu sme mali veľké obavy, i keď naše mužstvo predtým zahralo veľmi dobre v Párnici. Bolo tak preto, lebo vo Veličnej sa vôbec ťažko hrá a vyhráva, a zápas rozhodoval Brašeň, ktorého volajú „krsným otcom“ Veličnej. Veličná takticky pokukáva po prvom mieste. Hrali sme veľmi dobre! Naši futbalisti nebojácne útočili. Viedli sme 1:0 a 2:1. Domáci vždy iba vyrovnávali. Druhý gól dali z 11-tyky, ktorý rozhodca nariadil neoprávnene. Údajne za ruku, ktorá vôbec nebola. A keby aj bola, náš hráč Belopotčan stál mimo pokutového územia. Oba naše góly strelil Mintál.

Podbiel – Lokca 3:1 (0:0)

Vyhrali sme celkom hladko a zaslúžene. Hostia sa veľmi snažili, hrali obetavo, húževnato sa bránili. Mali však na svojej strane aj šťastie. Naši hráči okrem troch gólov trafili štyrikrát do žrde! Góly: Sitek 2 a Hučala 1.

Tréner Jožko Michalec sa u nás, doma v Podbieli, dlho nezdržal. Trénoval len pár týždňov.

Tréner, ktorý sa upísal Orave

Mladý futbalový tréner z Podbiela Jozef Michalec sa upísal rodnej Orave. Po získaní III. triedy trénera aktívne hral, aj trénoval. Z vlastnej iniciatívy si chcel zvýšiť odbornosť. Prihlásil sa do kurzu trénerov II. triedy a úspešne ho zložil.

V roku 1964 začal trénovať Teslu Orava, po roku odišiel. O práci trénera povedal: „Keď sa rozhodnem trénovať, nekladím si žiadne podmienky. Keď sú so mnou spokojní, ostaneť v oddiele ďalej, keď nie, odídem. Bez vzájomnej dôvery to predsa klapať nemôže“.

V sezóne 1965-66 začal Michalec trénovať ZVL Mokrad, ktorá hrala sedem rokov v I. A triede. Nový tréner doviedol mužstvo do vyššej súťaže - mužstvo vyhralo súťaž s náskokom troch bodov, aj napriek skeptickým poznámkam: To chcete postúpiť s týmito starcami...? Vekový priemer mužstva bol síce 26 rokov, sedem hráčov však malo po tridsiatke.

Čo sme ti urobili, že nás tak tresceš...? Pýtali sa hráči Mokrade pri tréningu trénera, ktorý sa potil rovno s nimi.

V roku 1966-67 trénoval Michalec opäť Teslu Orava. Funkcionárom Nižnej „zakurizoval“ postup Mokrade do oblastného majstrovstva a tak typ pre nového trénera padol na Michalca. Bol to prezieravý ťah nižnianskych funkcionárov. Nižná po šiestich rokoch boja postúpila.

Od januára 1969 nastúpil Jozef Michalec na post trénera v Dyname Dolný Kubín. To ostatné o jeho trénerskej kariére napovie čas.

Krásna Hôrka – Podbiel 1:5 (0:2)

K našim najväčším prekvapeniam patrilo určite naše vysoké víťazstvo v Krásnej Hôrke. Kto však videl výkon nášho mužstva v tomto zápase, výsledok nezaradí medzi prekvapenia. Naši futbalisti podali v tomto zápase oslňujúci výkon. Chlapci si uvedomujú, že len svedomitou hrou môžu dokázať naše nároky na prvé miesto a tým postup do vyššej súťaže.

Počas celého zápasu sme boli lepším mužstvom vo všetkých radoch a domáci hráči sa neraz len prizerali našej peknej kombinačnej hre. Darila sa nám aj strelba. Domáci dali čestný gól až za stavu 0:5 na konci zápasu. Góly dali: Mintál a Sitek Laco po 2, Hučala 1.

Podbiel – Oravská Jasenica 6:0 (2:0)

Vyhrali sme rozdielom triedy a už samotný výsledok ukazuje, že sme súpera priamo deklasovali. Naši futbalisti pokračujú vo výborných výkonoch a nekompromisne kráčajú za vytýčeným cieľom: PO-

STÚPIŤ! Zatiaľ však ani ostatní aspiranti nepoľavujú, i keď zatiaľ vedúce Námestovo, niekoľko posledných zápasov vyhralo s veľkým šťastím.

V tomto zápase sme mali stále drvivú prevahu a okrem strelených gólov útočníci trafili trikrát žrd' a raz brvno. Góly dali: Hučala a Kudzel po 2, Lofaj a Sitek po 1.

Krivá – Podbiel 1:2 (0:1)

Naši futbalisti sú vo výbornom fyzickom a psychickom stave. Hrajú suverénne a to nie je fráza! Dokázali to aj v zápase v Krivej. Veď vyhrať v Krivej, to niečo znamená! Tým viac je to cenné, že domáci hráči chceli „stoj čo stoj“ zastaviť náš víťazný postup. Nepodarilo sa im! Zápas mal veľmi dobrú úroveň. Góly dali Lofaj a Mintál, za domácich Žák.

Podbiel – Hruštín 5:0 (2:0)

Vysoko sme porazili v predposlednom zápase ambiciózne mužstvo Hruštína. Ukázali sme im, ako sa dá slušnou hrou vyhrať. Pokiaľ ide o góly, tých sme dali dosť, a pekných. Hostia našu bránku nebezpečnejšie ani neohrozili. Góly dali: Mintál 3, Lofaj a Kudzel po 1.

Námestovo – Podbiel 2:2 (0:1)

V tomto poslednom zápase išlo už len o prestíž medzi týmito starými rivalmi. Domáci už boli totiž víťazmi II. triedy, bez ohľadu na to, ako sa tento zápas skončí. Nemyslíme si však, že výsledok zápasu im bol ľahostajný. Naopak, chceli ukázať, že sú naozaj lepší ako Podbiel. Opak však bol pravdou! Našich futbalistov len nešťastná zhoda okolností pripravila o zaslúžené víťazstvo. Brodňan si dal vlastný, úplne zbytočný gól a ešte sme dvakrát trafili žrd'. Naši hráči hrali lepšie, dvakrát sa ujali vedenia, lepšie strelili a nakoniec mali bližšie k víťazstvu. Góly dali: Belopotčan a Hučala.

Konečná tabuľka II. triedy vo futbale - sezóna 1968/69

1.	Námestovo	22	16	3	3	59:25	35
2.	Podbiel	22	13	6	3	52:24	32
3.	Mokrad "B"	22	14	3	5	36:19	31
4.	Veličná	22	13	3	6	45:36	29
5.	Hruštín	22	8	7	7	39:38	23
6.	Krásna Hôrka	22	9	4	9	34:45	22
7.	Or. Veselé	22	8	5	9	53:44	21
8.	Krivá	22	8	4	10	39:35	20
9.	Párnica	22	7	2	13	33:47	16
10.	Lokca	22	5	5	12	36:41	15
11.	Or. Jasenica	22	5	4	13	25:44	14
12.	Or. Poruba	22	2	2	18	17:70	6

Skončila majstrovská futbalová súťaž 1968/69. Víťazom sa stalo Námestovo. My sme obsadili čestné druhé miesto. Dúfali sme, že my budeme prvý a postúpime. Nestalo sa! Nebudeme z toho robiť tragédiu. Čo sa nepodarilo teraz, môže byť o rok. Budeme bojovať ďalej. Teraz ešte aspoň malá bilancia:

Strelci gólov: Mintál Jozef - 9, Sitek Laco - 7, Hučala Anton - 6, Kudzel a Lofaj Milan po 3, Murín Milan - 2, Belopotčan Jozef - 1.

Zostava, v akej sme najčastejšie hrávali: Mačňák, Brodňan, Belopotčan, Franko, Lofaj Zdz., Murín, Hučala A., Lofaj Milan, Sitek Laco, Mintál Jozef a Kudzel.

Nastala letná prestávka. Neoddychovali sme. Predovšetkým sme budovali - garáž, cestu, priestranstvo.

V nedeľu 17. augusta 1969 bola na podnet Ing. Jozefa Krafského pred futbalovým turnajom v areáli športového ihriska slávnosť odhalenia PAMÄTNEJ TABULE. Bola umiestnená na budovu šatní a bola venovaná padlým podbielanským športovcom v SNP a v II. svetovej

(Pokračovanie na 24. str.)

História TJ ŠK Podbiel

(Pokračovanie z 23. str.)

vojne. Slávnosť otvoril a hostí privítal pri početnej návšteve tajomník TJ Alojz Turčák. Slávnostný prejav povedal tajomník OV ZBP Ján Kubačka. Po jeho reči bolo odhalenie tabule a príležitostnú báseň predniesla Anka Hucková. Za tónov "Pochodu víťazov" zástupcovia TJ Jozef Mintál st. a Ing. Jozef Krafský položili ku tabuli veniec. Bola to pekná slávnosť, ktorá medzi prítomnými zanechala hlboký dojem.

V sobotu a nedeľu (16. a 17. augusta 1969) usporiadal ŠK Podbiel I. ročník futbalového turnaja **MEMORIÁL BRATOV ZLATNE-ROVCOV**. Ján a Oskár Zlattnerovci zahynuli počas SNP v Kremnici a Alica Zlattnerová v koncentračnom tábore v Osvienčime. Obaja bratia hrali futbal za bývalý ŠK Podbiel. V SNP zahynuli aj športovci Ján Kudzbeľ, Štefan Ďubiak a Ján Kanderka.

Výsledky futbalového turnaja:

Futbalový turnaj žiakov: Tvrdosín - Podbiel 2:3, Podbiel - Nižná 2:1. Víťazom sa stalo domáce žiacke mužstvo.

Memoriál: Krásna Hôrka - Dolný Kubín "B" 1:1, Trstená - Pod-

biel 1:0, Podbiel - Dolný Kubín "B" 1:2, Trstená - Krásna Hôrka 2:1. Predseda ŠK Podbiel Ondrej Krafský odovzdal kapitánovi Slovana Trstená putovný pohár za víťazstvo vo futbalovom turnaji.

Po tomto turnaji sme sa už pripravovali na ďalšiu súťaž. V prestupovom termíne hlásili k nám prestup 4 hráči z Tesly Nižnej: Vrabel, Kobylka, Kocian a Gluth. Trénerom sa stal Kobylka Jozef ml., ktorý bude hrajúcim trénerom. Z Podbiela odišiel dorastenec Karol Vavrečan do Mokrada.

V Podbieli mala telovýchovná jednota iba 6 oddielov. A nedávno k nim pribudol aj **KULTURISTICKÝ ODDIEL**. Niekoľkí mládenci sa vrátili z vojny, no pribudli aj ďalší záujemcovia. Zašli si za predsedom TJ, že by sa radi dali na kulturistiku. Zadovážiť si činky je pre malú TJ dosť ťažké - sú drahé. Ale mládenci ich ani nechceli. TJ im poskytla materiál a vyhotovili si ich sami. Ani z toho, že nemajú vyhovujúcu miestnosť, si nerobili ťažkú hlavu. Našli si starú sýpku, trochu v nej poupratovali a teraz už veselo trénujú. Z toho plynie, že ak niekto chce športovať, podmienky si dokáže vytvoriť aj sám.

Z kroniky TJ ŠK Podbiel spracoval L. Franko

Niečo o Vianociach

My kresťania slávime na Vianoce narodenie Božieho Syna Ježiša Krista, ktorý sa stal človekom. Vtelenie Slova označuje začiatok „posledných čias“, teda vykúpenie ľudstva Bohom.

Prečo Katolícka cirkev slávi Vianoce 25. decembra?

Staroveký dokument *Chronograf* z roku 354 svedčí o existencii tohto sviatku v Ríme 25. decembra, čo zodpovedá pohanskému sláveniu zimného slnovratu *Natalis Solis Invicti*, ktorý je zrodom nového slnka, ktoré po najdlhšej noci v roku sa vracia k svojej obnove sile.

Oslavou narodenia toho, kto je skutočným slnkom, svetlom sveta, ktoré vychádza z noci pohanstva, sa chce dať úplne nový význam pohanskej tradícii. Ľud si túto tradíciu vážil, pretože sa zhodovala so sviatkami Saturna, počas ktorých otroci dostávali dary od svojich pánov a boli pozývaní, aby sedeli pri rovnakom stole ako slobodní občania.

Vianočné dary však lepšie pripomínajú dary pastierov a mudrcov Dieťa Ježišovi. Vianočné sviatky sa približne prekrývajú s oslavami zimného slnovratu a rímskymi saturnáliami (od 17. do 23. decembra). V rímskom kalendári sa výraz *Natalis* používal aj na mnohé iné sviatky, ako napríklad *Natalis Romae* (21. apríla), ktoré si pripomínali založenie mesta, a sviatok *Dies Natalis Solis Invicti*, ktorý oslavuje zrodenie slnka (Mitra), zavedený v Ríme Heliogabalusom (cisár v rokoch 218 - 222).

Čo znamená slovo Vianoce?

Slovo Vianoce či jeho obdoba sa zo slovanských jazykov vyskytuje len v súčasnej slovenčine a češtine, ostatné slovanské jazyky označujú tento sviatok úplne inými spôsobmi, napríklad po rusky je Roždestvo (Christovo), po ukrajinsky Rizdvo (Christove), po poľsky Boże Narodzenie.

*Až vianočné zvony zvoní,
ihličie Vám doma zavoní,
zahod'te všetky trápenia a starosti,
užite si sviatky v šťastí a radosti.
Do nového roka Vám prajeme,
aby bolo šťastie neodbytné,
láska nekonečná,
zdravie dokonalé,
problémy vzdialené
a budúcnosť skvelá.*

*Za podporu v tomto roku
Vám ďakujú hokejisti
z HK Podbiel*

Termín Vianoce pravdepodobne vznikol z nemeckého Weihnachten a to doslovným preložením druhej polovice slova a prevzatím a prispôbením prvej polovice.

V nemčine je toto slovo v podobe wihe naht prvýkrát doložené až v roku 1170. Iný názor je, že slovo Vianoce bolo zavedené do praxe v čase protestantizmu ako skomolenina talianskeho via (di)nozze, čo doslovne znamená svadobná cesta, keďže k narodeniu Ježiša Krista došlo na ceste do Betlehema náhle.

Kedy sa narodil Ježiš Kristus?

Jediným textovým zdrojom, ktorý odkazuje na Ježišovo narodenie, je Matúšovo a Lukášovo evanjelium. Nepodávajú však presné chronologické informácie. Za predpokladu, že historické informácie, ktoré uvádzajú, platia, je možné odvodiť pravdepodobný časový interval udalosti narodenia.

Evanjeliom podľa Matúša (Mt 2, 1) uvádza, že Ježiš sa narodil „za čias kráľa Herodesa“, ktorý pravdepodobne vládol v rokoch 37 - 4 pred Kristom. *Evanjelista Matúš* (Mt 2, 16) uvádza Herodesov úmysel zabiť betlehemske deti do veku dvoch rokov (masaker nevinných).

Za predpokladu historickosti príbehu to naznačuje, že Ježiš sa narodil jeden alebo dva roky pred stretnutím Herodesa s mudrcami.

Od začiatku storočia však kresťania rozvíjali rôzne tradície založené aj na teologických dôvodoch. Tieto určujú narodenie na rôzne dátumy, takže filozof Klement Alexandrijský (150 - 215 po Kristovi) napísal v jednom zo svojich spisov: „Nie sú spokojní s tým, v akom roku sa Pán narodil, ale s veľkou zvedavosťou hľadajú dokonca aj deň“ (*Stromata*, I, 21, 146).

Úryvok - zdroj: internet www.katolickenoviny.sk

*Prajeme Vám,
nech si počas týchto sviatkov užijete pokoj,
oddych a spomalenie z každodenných stresov.
Nech sa tento úžasný čas dotkne Vašich srdc
a naplní ich láskou, radosťou a pokorou.
A v novom roku nech ste zdraví, spokojní a šťastní!
Nech Vám rok 2022 prinesie hojnosť
Božieho požehnaní, aby ste mali šťastný krok,
doma lásku, svornosť a všetkého hojnosť.*

To Vám z úprímného srdca praje ŽSS Senková

PODBIEL - štvrťročník Obecného úradu v Podbieli. Vydáva Obecný úrad Podbiel ako nepredajnú publikáciu v náklade 340 ks. Sídlo vydavateľa: 027 42 Podbiel 210, IČO 00314790. Členovia redakčnej rady: Ľubomír Franko, JUDr. Slavomír Bachynec, Mgr. Blanka Kontrová, Mgr. Patrícia Korčušková. Grafická úprava - Jozef Lepáček. Tlač - Tlačiareň Kubík Námestovo. Evidenčné číslo: EV - 3335/09 ISSN 1339 - 6986.